

Alappal való rendelkezésre jogosult,
a felhasználásért felelős miniszter
megnevezése

Dr. Herczog László

szociális és munkaügyi miniszter

Alapkezelő megnevezése .

Dr. Herczog László

Szociális és Munkaügyi Minisztérium

1054 Budapest Alkotmány u. 3.

3	2	9	2	2	2	1	0	9	9	6	3					8	4	1	1	9	4
PIR-törzsszám						szektor				számjel		cím				szakágazat					

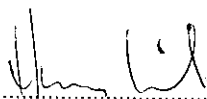
Az ALAP megnevezése:

Munkaerőpiaci Alap

2009. évi

E) ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAP ÉVES KÖLTSÉGVETÉSI BESZÁMOLÓ

Budapest, 2010. május 20.

az Alap gazdálkodásának felügyeletét ellátó miniszter

az Alapot kezelő szerv vezetője

az elkészítésért felelős

felvilágosítást nyújt :

133773
regisztrációs szám

Schlenkné Hayer Tímea

472-8608

Alap felett rendelkező megnevezése: dr. Herczog László
szociális és munkaügyi miniszter

Alapkezelő megnevezése: Szociális és Munkaügyi Minisztérium

Alap megnevezése: Munkaerőpiaci Alap

Alap fejezet száma: LXIII.

A Munkaerőpiaci Alap 2009. évi beszámolójának indokolása

I. Összefoglaló adatok

2009-ben a költségvetési törvény a Munkaerőpiaci Alap (MPA) bevételi előirányzatát 419 288,4 millió Ft-ban, kiadási előirányzatát ugyancsak 419 288,4 millió Ft-ban határozta meg. Az Alap egyenlege ennek megfelelően nulla forint volt.

A Magyar Államkincstárhoz az Alapkezelő részéről év közben benyújtott – a költségvetési törvényben szereplő jogcímekeket érintő – előirányzat-módosítások az egyes kiadási előirányzatok közötti átcsoportosításokat tartalmazták, így ezek eredményeként az MPA 2009. évi bevételi és kiadási előirányzata nem változott.

November hónap folyamán az Országgyűlés elfogadta a 2009. évi költségvetési törvény módosítását, amellyel az MPA költségvetési befizetésének összege 15 milliárd forinttal mérséklésre került, tekintettel az MPA – foglalkoztatási törvényben meghatározott – likviditási tartalékának év végére várható jelentős összegű csökkenésére. A törvénymódosítás hatályba lépését követően az Államkincstár az „Egyéb költségvetési befizetés” jogcím kiadási előirányzatát az említett összeggel lecsökkentette. Az Alap kiadási előirányzata – a bevételi előirányzat változatlanlansága mellett – 404 288,4 millió Ft-ra módosult, így a tervezett GFS egyenleg +15 milliárd forint lett.

Az államháztartásról szóló törvény 2008. január 1-jétől hatályos módosítása szerint az államháztartás alrendszerét érintő tartozásokat költségvetési előirányzattal megtervezve és költségvetési kiadásként elszámolva lehet elengedni. E szabályozásnak eleget téve, a Munkaerőpiaci Alap méltányosságából elengedett követeléseinek összegének az Alap költségvetésében való megjelenítésével összefüggésben technikai előirányzat-módosításra került sor. Ennek következtében 98,0 millió Ft-tal nőtt mind a bevételi, mind a kiadási előirányzat, az előbbi 419 386,4 millió Ft-ra, az utóbbi 404 386,4 millió Ft-ra.

A 2009. évi – költségvetési törvény szerinti jogcímenek befolyt – bevételek tényleges összege 368 448,7 millió Ft volt, amely 50 839,7 millió Ft-tal, 12,1 százalékkal maradt el a tervezettől. A – költségvetési törvény szerinti jogcímenek teljesített – tényleges kiadások összege 427 032,4 millió Ft-ot tett ki, ez az összeg 5,6 százalékkal, azaz 22 269,7 millió Ft-tal haladta meg a módosított előirányzatot. Az előbbieken említett technikai bevétel, illetve kiadás tényleges összege az APEH 2009. évre vonatkozó májusi adatszolgáltatását is figyelembe véve összesen 114,3 millió Ft volt.

Mindezek eredményeként az MPA 2009. évi GFS egyenlege –58 583,7 millió Ft lett. A negatív GFS egyenleg a bevételek nagyobb mértékű alul-, valamint a kiadások kisebb mértékű túlteljesülésének következtében alakult ki.

Az MPA mérleg szerinti költségvetési tartaléka 2009. év folyamán 58 583,7 millió Ft-tal csökkent, így a 2009. december 31-i állapot szerinti összege – az előző évi 69 944,3 millió Ft-ról – 11 360,6 millió Ft-ra mérséklődött.

Az MPA egyes kiadási és bevételi előirányzatainak éves teljesítési mutatóit a következő táblázat tartalmazza.

A Munkaerőpiaci Alap bevételi és kiadási előirányzatai 2009. évi teljesítésének főbb mutatói

Bevételek	2009. évi tényleges bevételek	2009. évi tényleges bevételek a módosított előirányzat %-ában	Kiadások	2009. évi tényleges kiadások	2009. évi tényleges kiadások a módosított előirányzat %-ában
	milliárd Ft	%		milliárd Ft	%
Munkaadói járulék	170,4	78,5	Foglalkoztatási és képzési támogatások	39,6	93,1
Munkavállalói járulék	96,3	97,1	TÁMOP 1.1. Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatások	20,2	78,4
Vállalkozói járulék	11,3	80,6	TÁMOP 1.2. Foglalkoztatást ösztönző normatív támogatások	4,1	45,1
TÁMOP intézkedések bevételei	24,5	102,8	Társadalmi párbeszéd programok	2,0	100,0
Területi egyéb bevétel	0,9	90,8	Járuklékkezdvezmény megtérítés	5,4	109,0
Központi egyéb bevétel	4,2	93,8	Szakképzési és felnőttképzési célú kifizetések	19,5	78,0
Szakképzési és felnőttképzési egyéb bevétel	1,0	208,2	Rehabilitációs célú munkahelyteremtő támogatás	0,6	20,1
Szakképzési hozzájárulás	44,0	104,0	Álláskereső támogatások, vállalkozói járadék	142,3	139,9
Rehabilitációs hozzájárulás	15,0	93,4	Bérgarancia kifizetések	9,2	174,9
Bérgarancia támogatás törlesztése	0,8	84,2	Alapkezelő és Állami Foglalkoztatási Szolgálat működése, fejlesztése, OMMF, NSzFI, OFA	30,9	100,0
			Tranzakciós díj	0,1	58,1
			Költségvetési befizetések, pénzeszköz átadások (EU társfinanszírozásra, közmunka céljára, TB alapnak)	153,1	100,4
Bevételek összesen	368,4	87,9	Kiadások összesen	427,0	105,6

II. A Munkaerőpiaci Alap 2009. évi vagyoni helyzetének alakulása

Eszköz oldal

Az MPA tárgyi eszközzel és immateriális javakkal nem rendelkezik.

Adott kölcsönként az MPA esetében felhalmozási célra nyújtott támogatások kerülnek kimutatásra.

Az adott kölcsönök 2009-ben a következők szerint alakultak:

	milliárd Ft
2009. január 1-jei nyitó-állomány:	0,81
Kölcsönnyújtás 2009-ben:	0,08
Törlesztés 2009-ben:	0,29
Behajthatatlan követelés miatti leírás/ méltányosságból való elengedés:	0,01
Egyéb korrekció (önrevíziós átvezetések):	-0,04
2009. december 31-ei záró-állomány:	0,55

A nyitóállomány összege tartalmazza a Mérlegben egyéb követelésként kimutatott 0,37 milliárd Ft összegű, a következő évben esedékes törlesztő részleteket. A 2009. december 31-én fennálló záró-állományból 0,26 milliárd Ft-ot tesz ki a következő évben esedékes törlesztő részlet, amely a mérlegben egyéb követelésként van kimutatva.

Rövid lejáratú kölcsön alatt a MPA esetében kizárólag a bérgarancia alaprészből nyújtott működési célú kölcsönt kell érteni. A rövid lejáratú kölcsönök 2009-ben a következők szerint alakultak:

	milliárd Ft
2009. január 1-jei nyitó-állomány:	17,46
Kölcsönnyújtás 2009-ben:	9,17
Törlesztés 2009-ben:	0,85
Behajthatatlan követelés miatti leírás:	1,70
Egyéb korrekció (önrevíziós átvezetések):	- 0,09
2009. december 31-ei záró-állomány:	23,99

A tárgyévben a 2008-ban és az azt megelőző években elszámolt 8,45 milliárd Ft értékvesztésből 1,58 milliárd Ft került visszairásra, miközben 3,47 milliárd Ft további értékvesztés elszámolása történt meg.

Összességében a 23,99 milliárd Ft összegű kölcsönállományra 10,34 milliárd Ft értékvesztés került elszámolásra. A múlt évhez képest a megtérülési arány jelentősen romlott.

2008-ban az értékvesztés aránya a kölcsönállományra vetítve 49% volt, ez az arány 2009-ben 43%-ra csökkent.

Az **Adósok** fogalma alatt a MPA esetében egyrészt a jogalap nélkül felvett támogatások határozattal előírt visszafizetései miatti követeléseket, másrészt az APEH által kimutatott járulékkal, járulék jellegű tétellel kapcsolatos követeléseket kell érteni.

Az adós-állomány nagyságrendje 2,89 milliárd Ft-tal növekedett. Ezt a változást az APEH által közölt adatszolgáltatás alapján kimutatott követelésállomány 2,6 milliárd Ft-tal, valamint az MPA-val szembeni egyéb adósállomány 0,29 milliárd Ft-tal történő növekedése eredményezte.

Az összes adós állományt illetően romlott az értékvesztés és az állomány aránya (60%-ról 75%-ra).

Az MPA könyveiben **Egyéb hosszúlejáratú követelésként** kerülnek kimutatásra azok a – túlnyomó részt jogalap nélkül felvett ellátások ill. támogatások visszaköveteléseiből származó – követelések, amelyek visszafizetésére egy éven túli részletfizetési kedvezmény került megállapításra. 2009. évben a hosszúlejáratú követelések állománya a következőképpen alakult:

	milliárd Ft
2009. január 1-jei nyitó-állomány:	0,2
Követelés előírás 2009-ben:	0,2
Törlesztés 2009-ben:	0,13
Korrekció (önrevíziós átvezetések):	0,03
2009. december 31-ei záró-állomány:	0,3

A nyitóállomány összege tartalmazza a Mérlegben egyéb követelésként kimutatott 0,01 milliárd Ft összegű, a következő évben esedékes törlesztő részleteket. A 2009. december 31-én fennálló záró-állományból 0,16 milliárd Ft-ot tesz ki a következő évben esedékes törlesztő részlet, amely a mérlegben egyéb követelésként van kimutatva.

Egyéb követelésként a Mérlegben a MPA-nál egyrészt a már említett adott kölcsönök, valamint az egyéb hosszú lejáratú követelések következő évben esedékes visszafizetései jelennek meg. Másrészt 2004. január 1-jétől kimutatásra kerülnek az utólagos elszámolási kötelezettséggel nyújtott – 2009. december 31-ig el nem számolt – támogatások miatti követelések.

Forrás oldal

Az MPA **hosszú lejáratú kötelezettséggel** nem rendelkezik.

Rövid lejáratú kötelezettségként a MPA-nál a kisebb, részben a szolgáltatás (szakértői díjak, foglalkozás-egészségügyi vizsgálat díja) vásárlásából származó szállítói kötelezettségek, nagyobb részben pedig a teljesített (elfogadott), de 2009. december 31-ig nem folyósított támogatások miatti kötelezettségek kerülnek kimutatásra. Itt kerül továbbá kimutatásra az APEH adatszolgáltatása alapján az ún. túlfizetéses adóalanyok miatti kötelezettség.

A rövid lejáratú kötelezettségállomány 1,98 milliárd Ft-tal csökkent az előző évhez képest, mely az APEH adatszolgáltatás alapján keletkezett ún. túlfizetéses állomány 1,82 milliárd Ft-os, illetve az MPA egyéb kötelezettségállományának 0,16 milliárd Ft-os csökkenéséből adódik.

A követelések és a kötelezettségek 2009. évi alakulásának együttes hatásaként az MPA saját tőkéje 4,61 milliárd Ft-tal csökkent.

III. 2009. évi egyenlegjavító intézkedések

A Kormány 2009. március 11-i üléséről készített összefoglalóban felhívta a Munkaerőpiaci Alap felett rendelkezésre jogosult minisztert, hogy a költségvetési hiánycél tartása érdekében az Alap 2009. évi végrehajtása során 23 milliárd forintos egyenlegjavulást érjen el.

A feladat végrehajtása céljából az alábbi intézkedések történtek, amelyek alapvetően egyes kiadási előirányzatok „zárolását”, illetve bevételek növelését irányozták elő. Ezek az alábbiak voltak:

1. Kiadáscsökkentést érintő intézkedés

Foglalkoztatási és képzési támogatások:	2,42 milliárd Ft
Rehabilitációs célú munkahelyteremtő támogatás:	3,26 milliárd Ft
Szakképzési és felnőttképzési célú kifizetések:	7,00 milliárd Ft
<i>ebből: szabad forrás zárolása</i>	<i>4,00 milliárd Ft</i>
<i>jogszabály módosítás miatti kiadás- elmaradás</i>	<i>3,00 milliárd Ft</i>

Összesen: 12,68 milliárd Ft

A TÁMOP 1.1. intézkedésbe bevont személyek részére biztosított keresetpótló juttatás által kiváltott ellátások összegének csökkenése révén a kiadási oldalon további **3 milliárd Ft** kiadáselmaradás került megtervezésre.

2. Bevételelnövelést érintő intézkedés (jogszabály módosítással)

Szakképzési hozzájárulás növekedése: **7,3 milliárd Ft**

Időközben nyilvánvalóvá vált, hogy az ellátások fent tervezett csökkentése a TÁMOP 1.1 intézkedésre szolgáló forrás megemelése nélkül nem lesz elérhető. Ennek megelőzése céljából a korábban hozott intézkedések módosítására az alábbiak szerint került sor:

Egyenlegjavulást módosító intézkedés

Foglalkoztatási és képzési támogatások előirányzat „zárolásának” feloldása: 2,42 milliárd Ft, valamint a Rehabilitációs célú munkahelyteremtő támogatás előirányzat „zárolásának” feloldása: 0,94 milliárd Ft összegben.

Tekintettel arra, hogy a TÁMOP 1.2 Foglalkoztatást ösztönző normatív támogatások előirányzatnak a májusi pénzforgalmi adatok szerinti prognosztizálható éves teljesítése jelentősen elmaradt a tervezettől, amelynek révén a zárolt összegből előreláthatólag 3 milliárd Ft kiválthatóvá vált, ezzel az összeggel a TÁMOP 1.1 Munkaerőpiaci támogatások és szolgáltatások előirányzat megemelhető volt. Ez az intézkedés az MPA év végi várható egyenlegét nem érintette. A TÁMOP 1.2 előirányzat teljesítésének várható elmaradása a tervezett szinttől biztosította a zárolás feloldásával érintett kiadási előirányzatok és a TÁMOP 1.1 előirányzat között 3,36 milliárd Ft átcsoportosítását.

A képzési alaprészből a Szülőföld Alap részére átadásra tervezett, de a zárolás miatt 0,4 milliárd Ft-tal csökkentett összeget az eredeti terv szerint kellett átadni.

A kiadáscsökkentő és a bevételelnövelő intézkedések hatása

A kiadáscsökkentés, -elmaradás csaknem 6 milliárd Ft összegben teljesült, a jogszabály módosítás kiadáscsökkentő, illetve bevételelnövelő hatása ugyancsak kb. 6 milliárd Ft egyenlegjavulást vont maga után. Az ellátások tekintetében a TÁMOP 1.1 felgyorsítása megközelítőleg 2 milliárd Ft-tal csökkentette a kiadásokat.

A fentiek az **MPA 2009. évi egyenlegének 14 milliárd Ft-tal történő egyenlegjavulását** eredményezték.

IV. A Munkaerőpiaci Alap bevételeinek alakulása

A Munkaerőpiaci Alap tényleges bevételei a munkaadók, a munkavállalók és a vállalkozók által befizetett járulékból, a szakképzési, illetve a rehabilitációs hozzájárulásból, a bér garancia alaprészből nyújtott kölcsönök visszafizetéséből, az egyéb bevételekből és a TÁMOP intézkedések MPA-ból történő előfinanszírozásának EU általi megtérítéséből képződtek.

2009-ben a Munkaerőpiaci Alap bevételeinek – a módosított előirányzathoz viszonyított – 50,8 milliárd Ft összegű alulteljesülése a következőkből adódott össze:

- a munkaadói járulék elmaradása 46,5 milliárd Ft-ot tett ki,
- a munkavállalói járulékból 2,9 milliárd Ft-tal kisebb összeg folyt be,
- a vállalkozói járulék teljesülése 2,7 milliárd Ft-tal lett alacsonyabb a tervezettnél,
- a rehabilitációs hozzájárulás tervezetthez viszonyított hiánya 1,1 milliárd Ft volt,
- az egyéb bevételek közül a területi és a központi egyéb bevétel együttesen 0,4 milliárd Ft-tal maradt el az előirányzott összegtől,
- a bérgarancia támogatások törlesztése 0,2 milliárd Ft-tal lett kevesebb a vártnál, ugyanakkor
- a szakképzési hozzájárulás 1,7 milliárd Ft-tal a módosított előirányzat fölött teljesült,
- a szakképzési és felnőttképzési egyéb bevétel 0,6 milliárd Ft-tal túllépte az előirányzott összeget,
- a TÁMOP intézkedések kifizetések EU általi megtérítéséből származó bevételek összegének többlete 0,7 milliárd Ft volt.

2009-ben az MPA tényleges bevételeinek 46,2 százaléka, 170 371,8 millió Ft **munkaadói járulékból**, 26,1 százaléka, 96 304,6 millió Ft **munkavállalói járulékból** folyt be. **Vállalkozói járulékból** képződött az Alap bevételeinek 3,1 százaléka, 11 284,6 millió Ft. Előirányzat-módosítás 2009-ben a három járulék előirányzat egyikénél sem történt.

2009. évben az egyes bevételi jogcím-csoportok közötti arányokban jelentős átrendeződés ment végbe. A járulékokból képződött bevétel a tényleges összbevétel 75,4 százalékát tette ki a tárgyévben. Ez 7,4 százalékponttal alacsonyabb, mint a 2008. évi járulékokból befolyt bevételek aránya, ami döntően a TÁMOP intézkedések kifizetések megtérüléséből származó bevételek összegének növekedésére vezethető vissza. A TÁMOP intézkedések bevételeinek figyelembevétel nélkül számítva a járulékok aránya az összes bevételből magasabb, 80,8 százalék lenne, ami az előző évhez képest mérsékeltebb, 2,3 százalékpontos csökkenést jelentett volna. Ez utóbbi a járulék mértékek év közbeni módosításának hatását mutatja.

A munkaadói és a vállalkozói járulék esetében a 2009. évi teljesítés nagyobb mértékben elmaradt az előirányzat összegétől, az előbbinél 21,5 százalékkal, az utóbbinál 19,4 százalékkal. Ennek hátterében a munkaadói és a vállalkozói járulék mértékének július 1-jétől hatályos módosítása áll. A munkavállalói járulék befolyása kisebb mértékben, 2,9 százalékkal maradt el az előirányzattól. Az évközi jogszabály-módosítás a munkavállalói járulékot nem érintette.

Az előző évhez viszonyítva a munkaadói járulékból befolyt bevételek összege 42 milliárd Ft-tal (19,8 százalékkal), a vállalkozói járulékból befolyt bevételeké 2,5 milliárd Ft-tal (18,0 százalékkal), a munkavállalói járulékból befolyt bevételeké 1,3 milliárd Ft-tal (1,3 százalékkal) csökkent.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) ún. „egycsatornás” finanszírozási rendszerben, a Munkaerőpiaci Alapból

lebonyolításra kerülő programjainak megvalósítása során, a projekt előrehaladási jelentésekben igényelt támogatási összegek az MPA-ból történő előfinanszírozást, majd az elszámolást követően az EU által megtérítésre kerülnek. A **TÁMOP intézkedések bevétele** – az 1.1 Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatások, valamint az 1.2 Foglalkoztatást ösztönző normatív támogatások intézkedésekkel összefüggően – **24 474,5 millió Ft** volt 2009. évben. Ezzel az előirányzat összege 102,8 százalékon teljesült.

A **rehabilitációs hozzájárulásból** 15 014,1 millió Ft bevétel képződött, amely az eredeti előirányzat összegétől 6,6 százalékkal maradt el.

A 2009-ben befolyt rehabilitációs hozzájárulás összege 2,2 százalékkal meghaladta az előző évi bevétel összegét. A tervezés alapjául szolgáló, egy főre jutó rehabilitációs hozzájárulás éves mértéke 2009-ben 177 600 Ft/fő volt, amely az előző évi mértékhez képest 8,0 százalékkal magasabb. Ezek az arányok arra engednek következtetni, hogy 2009-ben valamelyest emelkedett az integrált foglalkoztatásba bevont, megváltozott munkaképességű személyek száma.

A **visszterhesen nyújtott rehabilitációs támogatásokból** 2009. évben nem volt bevétele az MPA-nak.

A **szakképzési hozzájárulásból** eredő bevétel aránya az MPA tényleges bevételei között 11,9 százalékot tett ki. A 2009-ben befolyt szakképzési hozzájárulás összege 43 982,1 millió Ft volt, ami 4 százalékkal magasabb az előirányzatnál.

A szakképzési hozzájárulásból származó bevétel összege az előző évhez viszonyítva 2 milliárd Ft-tal több volt, ami 4,7 százalékos növekedést jelentett.

A **szakképzési és felnőttképzési egyéb bevétel összege** 1 040,8 millió Ft volt, ami 108,2 százalékkal haladta meg az előirányzatot. A szakképzési és felnőttképzési egyéb bevétel a kamatbevételekből, a bírságokból és a különféle egyéb bevételekből képződő nem adó jellegű folyó bevételekből tevődött össze.

A **területi és a központi egyéb bevételek** együttes összege 5 126,2 millió Ft volt, ami az előirányzattól 6,8 százalékkal maradt el. 2009-ben ezeken a jogcímeneken az előző évi bevételek összegénél 1,7 milliárd Ft-tal kevesebb egyéb bevétel folyt be, amit meghatározóan a bírságokból (0,7 milliárd Ft) és a különféle egyéb bevételekből (0,9 milliárd Ft) befolyt bevételek összegének csökkenése eredményezett.

Ez a bírságok esetében arra vezethető vissza, hogy egyrészt a munkavállalási engedélyhez kötött foglalkoztatás munkavállalói köre Románia EU-s csatlakozását követően jelentősen szűkült, másrészt a gazdasági válság nagymértékben érintette a feltárt jogsértésekben korábban meghatározó építőipari ágazatot, továbbá a gazdasági-pénzügyi okok miatt arányosan csökkent a munkaügyi ellenőrzések száma is. A különféle egyéb bevételek csökkenését az eredményezte, hogy egyes központi programok lebonyolítására biztosított és rendelkezésre bocsátott keretösszegek felhasználásának 2009. évi elszámolása során a fel nem használt összeg az MPA számlájára történő visszautalás helyett más központi program megvalósítására került átcsoportosításra (OFA – válságkezelési keret).

A területi és központi egyéb bevétel az akkreditációs bevételekből, a megállapodások megszegése miatt határozattal visszakövetelt ellátások és támogatások összegéből, a kamatbevételekből, a bírságokból (döntően a foglalkoztatási törvényben szabályozott rendbírságból) és különféle egyéb bevételekből képződő, *nem adó jellegű folyó bevételekből*, valamint a foglalkoztatási alaprészt illető *kölcsönök visszafizetéséből*, és a közteherjegyekből származó *adójellegű bevételekből* áll.

A *nem adójellegű folyó bevételek* 2009. évi összege és aránya (4,0 milliárd Ft, ill. 77,7 százalék) az összes egyéb bevételen belül egyaránt alacsonyabb volt az előző évhez képest. Ez összegében 1,7 milliárd Ft-os, arányában 5,3 százalékpontos csökkenést jelentett. Részletesen: a bírságokból befolyt bevétel több mint 2,3 milliárd Ft-ot, a különféle egyéb bevételek összege 0,8 milliárd Ft-ot tett ki. A határozattal visszakövetelt támogatások és ellátások összegéből ugyancsak 0,8 milliárd Ft, az akkreditációs bevételekből és a kamatokból együttesen 0,1 milliárd Ft bevétel képződött.

A *kölcsönök visszafizetése* az MPA foglalkoztatási alaprészből az önfoglalkoztatást elősegítő támogatások visszatérítéséből származott. Ennek összege és aránya az egyéb bevételekből egyaránt csökkent az előző évhez viszonyítva, 2009-ben összege 0,3 milliárd Ft volt, aránya 5,8 százalékot tett ki.

Az *adójellegű bevételek* összege és aránya nőtt a területi és központi egyéb bevételek együttes összegén belül. Ez a közteherjegyekből származó bevételt jelentette, amiből a beszámolási évben 0,8 milliárd Ft bevétele keletkezett az Alapnak. Ennek aránya 16,5 százalék volt az egyéb bevételeken belül.

A területi és központi egyéb bevételek 22,7 százaléka a regionális munkaügyi központoknál realizálódott, összege 1,2 milliárd Ft-ot tett ki. Ez kissé alacsonyabb volt az előző évi összegénél.

A **bérgarancia támogatások** 850,0 millió Ft összegű törlesztése 15,8 százalékkal elmaradt az előirányzattól. A legmagasabb összegű megtérülés a közép-magyarországi regionális munkaügyi központnál realizálódott, csaknem elérve a 250 millió Ft-ot. A közép-dunántúli régióban közel 230 millió Ft, a nyugat-dunántúliban több mint 180 millió Ft folyt be ezen a jogcímen. A többi régió (észak-magyarországi, dél- és észak-alföldi, dél-dunántúli) mindegyikében százmillió Ft alatt maradt a bérgarancia támogatások törlesztéséből származó bevétel, amely e négy régióban együttesen 190 millió Ft-ot tett ki.

Az előző évvel összehasonlítva, az e jogcímen befolyt bevétel 2009. évi összege 54,9 millió Ft-tal kevesebb volt az egy évvel korábbi bérgarancia támogatás törlesztéséből származó bevétel összegétől. Ez 6,1 százalékos csökkenést jelentett.

V. A Munkaerőpiaci Alap pénzeszközeinek felhasználása

Alaprészhez kapcsolódó jogcímek:

- Aktív foglalkoztatási eszközök (foglalkoztatási és képzési támogatások) – foglalkoztatási alaprész,
- Szakképzési és felnőttképzési célú kifizetések – képzési alaprész,
- Rehabilitációs célú kifizetések (munkahelyteremtő és -megőrző támogatások) – rehabilitációs alaprész,
- Passzív ellátások – szolidaritási alaprész,
- Vállalkozói járadék – vállalkozói alaprész,
- Jövedelempótló támogatás – jövedelempótló támogatás alaprész,
- Bérgarancia kifizetések – bérgarancia alaprész,
- Állami Foglalkoztatási Szolgálat (ÁFSz) és alapkezelő szervezet működtetése és fejlesztése, ÁFSz központosított kerete, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség munkaerőpiaci ellenőrzési feladatainak ellátásához történő hozzájárulás, Országos Foglalkoztatási Közalapítvány működtetéséhez és fejlesztéséhez történő hozzájárulás – működési alaprész,

Alaprészhez nem kapcsolódó jogcímek:

- Átadás EU társfinanszírozásra,
- TÁMOP kiadások,
- Közmunka céljára pénzeszközátadás,
- Társadalmi párbeszéd programok,
- Járulékkedvezmény visszatérítés,
- Nyugdíjbiztosítási Alapnak pénzeszközátadás,
- Tranzakciós díj (kincstári szolgáltatási díjak),
- költségvetési befizetések (Megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának támogatása, Egyéb költségvetési befizetés, valamint Közcélú munkavégzés járuléka).

1. Foglalkoztatási alaprész

2009-ben a „**Foglalkoztatási és képzési támogatások**” (foglalkoztatási alaprész) kiadási **előirányzata** a költségvetési törvény szerint **46 009,6 millió Ft** volt.

A regionális képző központok képzési és képzéssel kapcsolatos feladatainak finanszírozása céljából – miniszteri döntéssel – az alaprészen belül, **6 397,8 millió Ft** összegben kialakításra került a **képzési keret**.

A Munkaerőpiaci Alap Irányító Testülete (MAT) a foglalkoztatási alaprész **decentralizált keretét 30 232,0 millió Ft**-ban határozta meg. Ebből 10 000,0 millió Ft közvetlenül nem került felosztásra a regionális munkaügyi központok között azzal a céllal, hogy ez a pénzösszeg a gazdasági-pénzügyi válságból fakadó foglalkoztatási feszültségekkel terhelt régiókban kerüljön felhasználásra. A regionális munkaügyi központok között 20 232,0 millió Ft került felosztásra.

Az alaprész **központi kerete** – az elfogadott költségvetési törvénynek megfelelően – **9 379,8 millió Ft** lett.

Az év folyamán a foglalkoztatási alaprész egyes kereteinek összege egyrészt a keretek közötti átcsoportosítások, másrészt az alaprészt érintő előirányzat-módosítások hatására a következők szerint változott:

a) A decentralizált és a központi keret között a következő átcsoportosítások történtek:

- 2007. évben határozott a MAT arról, hogy a Dél-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ (RMK) „Munkát mielőbb – 2007-2009.” regionális munkaerőpiaci programjának megvalósításához a foglalkoztatási alaprész központi keretéből addicionális pénzügyi forrást biztosít, amelynek összege 2009. évben 90,0 millió Ft volt. Ezzel az összeggel év elején a Dél-dunántúli RMK decentralizált kerete megemelésre került.
- A „Magyar Posta – Szigetvári küldemény feldolgozó üzem” elnevezésű munkaerőpiaci program támogatásáról 2008. évben határozott a MAT, amelyre a foglalkoztatási alaprész központi keretéből az 52/2008. (X.8.) MAT határozattal 2009. évben 52,0 millió Ft forrást biztosított. Ezt a keretösszeget a 16/2009. (IV.1.) MAT határozat 8,5 millió Ft-tal, a 39/2009. (VI.3.) MAT határozat további 5,0 millió Ft-tal lecsökkentette. A Dél-dunántúli RMK decentralizált kerete e határozatoknak megfelelően módosításra került.
- A decentralizált kereten belül válságkezelésre elkülönített 10 000,0 millió Ft átcsoportosításra került a központi keretbe.

b) A központi és a képzési keret között a következő átcsoportosítások történtek:

- A regionális képző központok esetében a 13. havi fizetéssel összefüggő korrekció összege, 77,0 millió Ft a központi keret tartalékába került átcsoportosításra.
- A vagyonkezelői díj fizetésének elhalasztásával kapcsolatosan a képzési keretből elvonásra került 218,0 millió Ft, amely összeg a központi keret tartalékát növelte meg.

c) Az év folyamán a foglalkoztatási alaprészt érintően hét alkalommal került sor a kiadási előirányzatok közötti átcsoportosításra, amelyek az alaprész központi keretének összegére voltak hatással:

- A „Közfoglalkoztatás-szervezők foglalkoztatásának támogatása” központi munkaerőpiaci program tekintetében három alkalommal került sor átcsoportosításra a „Foglalkoztatási és képzési támogatások”, illetve az „Állami Foglalkoztatási Szolgáltatnak átadott pénzeszköz” előirányzatok között (-265,0, 29,0 és -10,0 millió Ft), melyek eredményeként a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal részére a program megvalósítására rendelkezésre bocsátott keretösszeg 246,0 millió Ft-tal nőtt.
- Az ÁFSz 2009. évi működési költségvetésének kiegészítése céljából 164,3 millió Ft került átcsoportosításra a „Foglalkoztatási és képzési támogatások”

előirányzatából az „Állami Foglalkoztatási Szolgálatnak átadott pénzeszköz” előirányzatára.

- A TÁMOP 1.1.2. intézkedés 2009-2010. évi keretének tervezett előrehozásához szükséges előfinanszírozás forrásának részbeni biztosítására a foglalkoztatási alaprészből 2 421,9 millió Ft került átcsoportosításra.
- A „Jogszabály-módosítások követése az ÁFSz Integrált Informatikai Rendszerben” elnevezésű központi program megvalósítására a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” előirányzatról történő 106,9 millió Ft átcsoportosításával biztosított forrást a MAT a 64/2009. (XI.4.) számú határozatával.
- „A munkaerőpiaci szereplők iskola-rendszerű szakképzés koordinációjában való részvételéhez kapcsolódó feladatok megvalósításának támogatása” c. program lebonyolításához a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” előirányzat 507,5 millió Ft-tal történő csökkentése, és a „Szakképzési és felnőttképzési célú kifizetések” előirányzat ugyanezen összeggel történő megemlése biztosította a fedezetet a 79/2009. (XII.18.) számú MAT határozat alapján.

Az ismertetett keret-átcsoportosítások és előirányzat-módosítások eredményeként a foglalkoztatási alaprész **2009. évi decentralizált keretének összege 20 360,5 millió Ft-ra, képzési kerete 6 102,8 millió Ft-ra csökkent, központi kerete 16 099,7 millió Ft-ra nőtt.**

Az előirányzat-módosítások végrehajtásával a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” előirányzat összege 42 563,0 millió Ft-ra csökkent, amelyből ténylegesen **39 624,7 millió Ft kiadás realizálódott.** Ez az előirányzott összeg 93,1 százalékát tette ki.

1.1. A foglalkoztatási alaprész központi kerete

A központi keretből 2009-ben teljesített kifizetések összege 13 782,6 millió Ft-ot tett ki, így a felhasználás 2 317,1 millió Ft-tal maradt el a módosított keretösszegtől. Az éves teljesítési mutató 85,6 százalék volt.

A központi keretből „A munkahelyek megőrzéséért” elnevezéssel indított válságkezelési program megvalósítása során 6,6 milliárd Ft, a munkaerőpiaci válsághelyzetek kezelése, a foglalkoztatási szerkezetváltás elősegítése keretében munkahelymegőrzésre további 0,5 milliárd Ft került kifizetésre. A 2009. évben meghirdetett, a „Foglalkoztatottság megőrzésének támogatása a gazdasági válság következtében átmenetileg nehéz helyzetbe jutott vállalkozásoknál” program lebonyolítására – az előző évben biztosított pénzügyi forráshoz – további 1,4 milliárd Ft került átutalásra az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány részére.

A „Közfoglalkoztatás-szervezők foglalkoztatásának támogatása” program 2009. évi megvalósítására az FSZH részére 1,1 milliárd Ft, 2010. évi megvalósítására az OFA részére 0,8 millió Ft kifizetés történt.

Munkahelyteremtés támogatására 1,2 milliárd Ft került felhasználásra.

A távmunkahelyek létesítésének támogatása érdekében 0,5 milliárd Ft, a „Postapartner” program támogatására 0,4 milliárd Ft, a pályakezdő fiatalok támogatása céljából több program keretében 0,4 milliárd Ft felhasználása realizálódott.

1.2. A foglalkoztatási alaprész decentralizált kerete

Az MPA 2009. évi foglalkoztatási alaprészéből a regionális munkaügyi központokhoz leosztott keret összege 20 232,0 millió Ft volt, ami az előző évi decentralizált keret összegének 52,6 százalékát tette ki. Ez a keretösszeg az előző évek gyakorlatától eltérően közvetlenül nem az allokációs modell segítségével, hanem a 2008. évi módosított decentralizált keret régiókénti megoszlásának arányában került felosztásra a regionális munkaügyi központok között. Ennek oka az volt, hogy az allokálásnál alkalmazott mutatók múltbéli időszakot jellemző arányait nem lett volna célszerű más jövőbeni minőségi paraméterekkel rendelkező, munkaerőpiaci feszültségek kezelését célzó pénzeszköz felosztásánál alkalmazni, tekintettel arra, hogy e módszer alkalmazásával azon régiók kerültek volna a pénzügyi forrás szempontjából kedvezőtlenebb helyzetbe, amelyeket a pénzügyi, illetve gazdasági válságból fakadó foglalkoztatási feszültségek erőteljesebb mértékben érintettek.

A 2009. évi decentralizált keretet 12 408,4 millió Ft előző évről áthúzódó kötelezettségvállalás (beleértve a 2008. évre vállalt, de pénzügyileg abban az évben nem teljesült kötelezettségeket is) terhelte. A munkaügyi központok részére így 7 823,6 millió Ft „szabad” keret állt rendelkezésre munkaerőpiaci beavatkozásaikhoz az aktív eszközök működtetésén keresztül. Az Ft.-ben meghatározott arányt követve, a 62/2008. (XII.3.) számú MAT határozat is a 2009. évi keret 40 százalékában határozta meg a 2010. évre áthúzódó kötelezettségvállalás arányát, ami azt jelentette, hogy a munkaügyi központoknak a 2009. évi „szabad” keret felhasználásán túlmenően lehetőségük volt további, mintegy 8,1 milliárd Ft összegű, a 2010. évet terhelő kötelezettség vállalására is.

Az Ft. 2007. január 1-jétől hatályos módosítása szerint a foglalkoztatási alaprész régiókra leosztott decentralizált kereteinek felhasználási elveit és az aktív eszközök arányát a regionális munkaügyi központok alakítják ki és azt a regionális munkaügyi tanácsok véleményezik. A 2009. évben a régiók rendelkezésére álló decentralizált keretek az év elején felosztásra kerültek, és azt a munkaügyi tanácsok elfogadták.

Országos összesítésben a decentralizált keret felosztása során az elmúlt évben jelentős átrendeződés történt az egyes aktív eszközök – korábbi években kialakult – „sorrendjében”. Ezt alapvetően a közhasznú foglalkoztatás támogatási rendszerének átalakítása eredményezte, ami az „Út a munkához” program bevezetéséhez kapcsolódott. Míg az elmúlt években a közhasznú foglalkoztatás támogatására került elkülönítésre országosan a decentralizált keret egyik legnagyobb hányada (közel 30 százaléka), a 2009. évi felosztás során ez az arány alig több mint 17 százalékot tett ki. Ez a közhasznú foglalkoztatásra rendelkezésre álló keret – korábbi évekhez viszonyított – 7-7,5 milliárd forint összegű (68 százalékos) csökkenését jelentette. Megjegyezzük azonban, hogy az „Út a munkához” program keretében a közcélú foglalkoztatás járulékköltségeinek finanszírozásához az MPA 2009. évi költségvetésében önálló jogcímenek – költségvetési befizetesként – összesen 7,5 milliárd forint állt rendelkezésre.

A decentralizált keret forrásszűkülése miatt a többi jelentősebb aktív eszköz esetében is megfigyelhető volt az elkülönített keret összegének csökkenése. Az előző évhez képest közel 60 százalékos csökkenés következett be a foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatásoknál, és kb. 20-30%-kal mérséklődött a munkaerőpiaci képzések és az önfoglalkoztatás támogatására, valamint a munkaerőpiaci programok lebonyolítására elkülönített keret összege is.

Ugyanakkor a gazdasági-pénzügyi válsághelyzet alakulásával összefüggésben – az említett aktív eszközök kereteinek csökkenése mellett – a munkahelymegőrzés támogatására mintegy 120%-kal magasabb keretösszeg került meghatározásra, mint a múlt évben.

Az év folyamán a decentralizált keretből az egyes aktív eszközökre elkülönített összegek – országos összesítésben – a képzések elősegítését, a közhasznú munkavégzés támogatását és az önfoglalkoztatás támogatását, illetve a foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatásokat, a munkahelymegőrzés és a munkaerőpiaci programok támogatását érintően változtak jelentősebb mértékben. Az előbbiek esetében az elkülönített keret összege növekedett, a képzésé 0,9 milliárd Ft-tal, a közhasznú foglalkoztatásé 0,3 milliárd Ft-tal, az önfoglalkoztatásé 0,5 milliárd Ft-tal. A bértámogatásra rendelkezésre álló keret az év végéig 0,5 milliárd Ft-tal, munkahelymegőrzés kerete 0,4 milliárd Ft-tal, a munkaerőpiaci programoké 0,2 milliárd Ft-tal csökkent.

A 2009. évben rendelkezésre álló keretekről elmondható, hogy az év folyamán végrehajtott keretátcsoportosítások rugalmasan alkalmazkodtak a felmerülő igényekhez, így egyik támogatási formánál sem jelentkezett tartós forráshiány. Általánosságban megállapítható, hogy a keret-átcsoportosítások forrásául az év első felében – első három negyedévében jellemzően a tartalékkeretek, majd az év vége felé az egyes támogatási formákon jelentkező meghiúsulások, és a még szabad keretek szolgáltak. Jellemzően az év utolsó három-négy hónapjában a más támogatási formákon keletkező meghiúsulások, illetve a szabad keretek egyrészt a korábbi évekhez hasonlóan főként a képzési támogatás keretébe, másrészt a múlt évben megnövekedett igények miatt az önfoglalkoztatás támogatására kerültek átcsoportosításra.

Éves szinten a 2009. évi decentralizált keret tárgyévi kötelezettségvállalással terhelt összege 20 170,5 millió Ft volt. Az év folyamán 20 035,3 millió Ft-ot fizettek ki a munkaügyi központok a decentralizált keret terhére. A kifizetésnek a decentralizált keret módosított összegéhez viszonyított aránya a 2008. évhez képest ugyan kissé alacsonyabb volt, de gyakorlatilag megegyezett az azt megelőző két év teljesítési arányával. A decentralizált keretből mindössze 0,2 milliárd Ft nem került lekötésre, és emellett további 0,1 milliárd Ft nem került kifizetésre.

A decentralizált keretből működtetett egyes aktív eszközökre fordítható keretek felhasználása a beszámolási év folyamán az alábbiak szerint alakult:

Munkaerőpiaci képzések elősegítése

A munkaügyi központok az aktív eszközök közül 2009. évben a munkanélküliek foglalkoztathatóságát javító, elhelyezkedését elősegítő, valamint prevenciós célokat szolgáló képzések támogatására fordították a legmagasabb összeget. Az e célra kifizetett 6 848,6 millió Ft a decentralizált keret felhasználásának 34,2 százalékát tette ki. Míg a képzések támogatására fordított összeg nagysága 3 milliárd Ft-tal elmaradt az előző évi felhasználás összegétől, ugyanakkor a decentralizált keretből a munkaerőpiaci képzések elősegítésére fordított összeg aránya 8,3 százalékponttal nőtt.

A regionális munkaügyi központok a munkaerőpiaci programok keretében további 46,4 millió Ft-ot fordítottak képzésekre.

Ezen felül az alaprész képzési keretéből 5 806,9 millió Ft kiadás realizálódott a regionális képző központoknál bonyolított munkaerőpiaci képzésekre.

A decentralizált, valamint a képzési keretből munkaerőpiaci képzésekre fordított kiadások összege így együttesen 12 701,9 millió Ft-ot tett ki. A munkaerőpiaci képzésre a foglalkoztatási alaprész két keretéből együttesen kifizetett összeg mintegy 4,3 milliárd Ft-tal maradt el az előző évi kifizetéstől. Ez 25,3 százalékos csökkenést jelentett, ami a forrásszűkülés mellett a keresetpótló juttatás összegének megállapítására vonatkozó jogszabályi változások hatására vezethető vissza.

A képzési támogatásként adható keresetpótló juttatás összege 2007-2008. évben a kötelező legkisebb munkabér 100%-a volt, az Ft. 2009. január 1-jétől hatályos módosítása szerint ez változott, a keresetpótló juttatás összege a kötelező legkisebb munkabér 60-100%-a között állapítható meg. Továbbá az álláskeresési támogatás, vállalkozói járadék folyósítási ideje alatt megkezdett képzések esetén, a keresetpótló juttatás az álláskeresési támogatás, vállalkozói járadék folyósításának lejártát követő képzési időtartamra állapítható meg, míg korábban az ellátások szüneteltetése mellett, a képzés teljes időtartamára keresetpótló juttatást kellett megállapítani. Ezek a módosítások keresetpótló juttatás, és ezzel együtt a munkaerőpiaci képzések kiadásainak csökkenése irányába hatottak.

A múlt évben 34,7 ezer fő vett részt munkaerőpiaci képzésben.

Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások

A hátrányos helyzetű, illetve megváltozott munkaképességű személyek munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához nyújtható bér- és járuléktámogatásra 2009-ben 4 186,4 millió Ft-ot fizettek ki a regionális munkaügyi központok a kérelmező munkaadók részére. Ez a decentralizált keretből kifizetett összeg kb. egyötödét tette ki. Az előző évhez viszonyítva: a 2009-ben bér- és járulékjellegű támogatásokra fordított összeg a 2008. évi kiadás mintegy 40 százalékára csökkent.

A munkaerőpiaci programokon belül még további jelentős összeg, 1 318,2 millió Ft került kifizetésre bér-, illetve bérköltség-támogatásra. Így összességében a munkaügyi központok 5 504,6 millió Ft-ot fordítottak munkabér- és járulékainak támogatására.

A bér- és járuléktámogatással foglalkoztatott létszám 2009-ben 20,1 ezer fő volt.

Közhasznú munkavégzés támogatása

A közhasznú foglalkoztatás támogatására az aktív eszközök közül 2009-ben már csak a harmadik legmagasabb összeget fordították a munkaügyi központok. A felhasznált 3 742,8 millió Ft a decentralizált keretből kifizetett teljes összeg 18,7 százalékát tette ki. Ez az arány több mint 12 százalékponttal alacsonyabb az előző évitől, összege nem érte a 2008. évi felhasználás egyharmadát.

A közhasznú munkavégzés támogatására fordított összeg ennél kissé magasabb volt, mivel a munkaerőpiaci programok támogatási elemeinek kiadásaiból az erre az eszközre kifizetett összeg 38,6 millió Ft-ot tett ki. Így együttesen a beszámolási évben 3 781,4 millió Ft felhasználás realizálódott a közhasznú foglalkoztatás támogatása céljából.

Az érintett létszámot tekintve 2009-ben 20,5 ezer fő vett részt közhasznú munkában.

Munkaerőpiaci programok

A munkaügyi központok decentralizált keretükből mintegy húsz munkaerőpiaci programot működtettek az év során. Ezek nagyobb részt már az előző év(ek)ben is működő programok voltak, az új indításúak az összes program kevesebb mint egyötödét tették ki. A munkaerőpiaci programokra országosan 1 496,0 millió Ft-ot fordítottak a munkaügyi központok.

A munkaerőpiaci programok tényleges kiadásaiból a támogatási és szolgáltatási elemre összesen 1 436,4 millió Ft került felhasználásra, amely az összkiadások 96 százaléka volt. (A támogatásokra és szolgáltatásokra fordított kiadások 3-3 százaléka képzés, illetve közhasznú foglalkoztatás, 92 százaléka bér- és járuléktámogatás, 2 százaléka szolgáltatás támogatása formájában realizálódott).

A programok működtetési költségeihez való hozzájárulás 59,5 millió Ft-ot tett ki. Ez a munkaerőpiaci programok kiadásainak előző évinél kissé magasabb hányadát, 4 százalékát jelentette.

A „Magyar Posta - Szigetvári küldemény feldolgozó üzem” elnevezésű, a központi keret terhére támogatott program 2009. évi kiadásai 30,0 millió Ft-ot tettek ki. A „Munkát mielőbb – 2007-2009.” elnevezésű munkaerőpiaci program keretében nyújtott támogatások 2009. évi ráfordítása 134,4 millió Ft volt.

Az addicionális támogatással működő programokat is figyelembe véve, a különféle programok működtetésének 2009. évi kiadásai összességében 1 660,4 millió Ft-ot tettek ki, amely 15 százalékkal elmaradt az előző évi felhasználás összegétől.

Önfoglalkoztatás támogatása

2007. év elejétől – pályázati eljárás keretében – hárommillió forintig terjedő tőkejuttatás visszatérítendő, vagy vissza nem térítendő formában és legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér összegéig terjedő támogatás nyújtható az önfoglalkoztatás megvalósításához. Ez a támogatás – az elnyeréséhez szükséges saját forrással kiegészítve – már jelentős segítséget adhat a vállalkozás elindításához.

A munkahelyteremtés speciális formájának, az önfoglalkoztatóvá válásnak a támogatása 2009-ben 1 570,3 millió Ft-ot tett ki. Ez az előző évi, e célra fordított támogatások együttes összegétől mintegy 13 százalékkal elmaradt, ugyanakkor decentralizált keret felhasználásának előző évinél magasabb hányadát 7,8 százalékat tette ki.

Az önfoglalkoztatás támogatására fordított kiadások összege kb. egyharmad-kétharmad arányban oszlott meg a tőkejuttatás, illetve a bértámogatás formájában nyújtott támogatás között, az előbbire 376,6 millió Ft, az utóbbira 1 193,7 millió Ft került kifizetésre. A tőkejuttatásként nyújtott támogatás 21,7 százaléka (81,7 millió Ft) visszatérítendő, 78,3 százaléka (294,9 millió Ft) vissza nem térítendő támogatás volt.

A munkaügyi központok által működtetett munkaerőpiaci programok keretében további 0,5 millió Ft került kifizetésre önfoglalkoztatóvá válás elősegítéséhez.

2009-ben 6,2 ezer fő munkanélküli volt érintett ebben a támogatási formában.

Munkaerőpiaci szolgáltatások

A beszámolási évben erre a célra 970,1 millió Ft került felhasználásra, ami a decentralizált keret ráfordításainak 4,8 százalékat tette ki. Az előző évhez viszonyítva a munkaerőpiaci szolgáltatások támogatásának kiadásai csak kismértékben 6,5 százalékkal csökkentek.

A munkaerőpiaci programok keretein belül szolgáltatásra kifizetett összeget is figyelembe véve 1 001,6 millió Ft került e célra felhasználásra.

Munkahelymegőrzés támogatása

A decentralizált keretből e célra 2009-ben 891,1 millió Ft-ot fizettek ki a munkaügyi központok, amely az előző évi ráfordítás közel két és félszeresét tette ki. Ez azt jelenti, hogy országosan a decentralizált keretből felhasznált összeg 4,5 százaléka realizálódott munkahelymegőrzés támogatására, míg az előző évben 1 százaléka.

(A foglalkoztatási alaprész központi keretéből finanszírozott, munkaerőpiaci válsághelyzetek kezelésére, foglalkoztatási szerkezetváltás elősegítésére indított program lebonyolítása során, pályázat keretében további 517,8 millió Ft-ot, a „Munkahelyek megőrzéséért” c. válságkezelési program keretében 6 553,3 millió Ft-ot használtak fel a munkaügyi központok munkahelymegőrzésre.)

A bértámogatással megőrzött munkahelyeken a központi válságkezelési programot kivéve 2009-ben 5,1 ezer fő dolgozott.

Részmunkaidős foglalkoztatás támogatása létszámleépítések megelőzése érdekében

A pénzügyi-gazdasági válság nyomán kialakult munkaerőpiaci helyzetre való tekintettel a létszámleépítések megelőzése érdekében – kormányrendeletben történt szabályozással (70/2009. (IV.2.) Korm.rendelet) – új aktív eszköz került bevezetésre, amely a leépítések elkerülése céljából biztosít támogatást a munkavállalók részmunkaidős foglalkoztatásához. A támogatás a munkavállaló kieső munkaidejére járó személyi alapbérének 80 százalékáig, valamint ennek járulékáig terjedhet.

2009-ben a részmunkaidős foglalkoztatás támogatására mindössze 11,9 millió Ft került kifizetésre egy munkaügyi központnál (Dél-dunántúli RMK).

Szakképzettséggel rendelkező, pályakezdő álláskeresők munkatapasztalat-szerzésének támogatása

Az előbb említett kormányrendelettel egy másik új aktív eszköz, a szakképzettséggel rendelkező, pályakezdő álláskeresők munkatapasztalat-szerzésének támogatása alkalmazásának feltételei is megteremtődtek, azonban 2009-ben még nem különítettek el forrást erre a célra a munkaügyi központok, így kifizetés sem történt ezen a jogcímen.

Mobilitási támogatás

A mobilitási támogatás 2009. évben is kétféle támogatási formát foglalt magába: az egyéni közlekedés és a csoportos személyszállítás támogatását. Az összes ráfordítás 2009-ben 73,5 millió Ft volt, ami 0,9 ezer fő álláskereső elhelyezkedéséhez járult hozzá a munkahelyre való eljutás támogatásával. (A helyközi utazás támogatása 35,5 millió Ft-ot, a csoportos személyszállítás támogatása 38,0 millió Ft-ot tett ki.)

A munkaerőpiaci programok keretében további 1,2 millió Ft-ot (így együttesen 74,7 millió Ft-ot) fordítottak területi mobilitást elősegítő támogatásokra.

1.3. A foglalkoztatási alaprész képzési kerete

A foglalkoztatási alaprész képzési kerete a regionális képző központok munkaerőpiaci képzési és a képzéssel kapcsolatos feladatainak finanszírozására használható fel. Az Ft. alapján a képzési keretet a miniszter az MPA foglalkoztatási alaprésze pénzeszközeinek felhasználási célok szerinti felosztása előtt hozza létre az alaprészen belül.

A képzési keret 2009. évi összege 6 320,8 millió Ft-ban került meghatározásra. Ezen belül a feladat-finanszírozási normatív elkülönített keret biztosította a képző központok alaptevékenységébe tartozó képzési és szolgáltatási feladatok ellátásához szükséges pénzügyi forrást, 3 492,1 millió Ft összegben. A fejlesztési elkülönített keret a képző központoknál a képzés feltételeinek fejlesztését célzó felhalmozási jellegű költségeihez, 378,7 millió Ft összegben biztosított forrást. A képző központ és a munkaügyi központ megállapodása alapján lebonyolított képzésekben résztvevők juttatásaira szolgáló elkülönített keret összege 2 450 millió Ft volt.

Az év folyamán az egyes keretek összege a következők szerint módosult:

- a fejlesztési keretben megtervezett, a vagyionkezelői díjak fizetésére szolgáló összeg, 218 millió Ft – ezen díjak 2009. évi megfizetésének elhalasztása miatt – elvonásra került, és a 14/2009. (III.4.) MAT határozattal az alaprész központi keretének tartalékát emelte meg,
- év végén a munkaügyi, illetve a képző központok kezdeményezésére – miniszteri döntéssel – egy regionális képző központ (NyRKK) esetében a fejlesztésre elkülönített keretből 3,5 millió Ft a működésre szolgáló keretbe, valamint két regionális munkaügyi központ (ÉMRMK, KDRMK) keresetpótló juttatásokra

rendelkezésre álló keretéből 15, illetve 30 millió Ft két regionális képző központ (ÉRÁK, SzRKK) működési keretébe került átcsoportosításra.

Ezen módosítások eredményeként a képzési keret összege 6 102,8 millió Ft-ra csökkent, ezen belül a feladat-finanszírozási működési keret 3 540,6 millió Ft-ra nőtt, a fejlesztési keret 157,2 millió Ft-ra, a keresetpótló juttatások kerete 2 405 millió Ft-ra csökkent.

A képzési keret terhére 2009. év folyamán összesen 5 806,9 millió Ft kifizetés történt, ami a keret 95,2 százalékos felhasználását jelentette.

A regionális képző központok részére fejlesztésre biztosított keret teljes mértékben, a működésre szolgáló keret csaknem teljes mértékben, együttesen 3 689,8 millió Ft összegben kifizetésre került. A munkaügyi központok által keresetpótló juttatásra kifizetett összeg 2 102,6 millió Ft-ot, a foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok költségei és a postaköltségek 14,5 millió Ft-ot tettek ki.

2. Szolidaritási alaprész

Az álláskeresési támogatásokra (passzív ellátásokra) történő kifizetések jogcímei 2009-ben a következők voltak:

- álláskeresési támogatás és járulékai
(a 2005. november 1-jétől bevezetett új ellátási formákra, az álláskeresési járadékokra és az álláskeresési segélyre teljesített kifizetéseket tartalmazza),
- munkahely kereséssel kapcsolatos útiköltség-térítés,
- foglalkozás-egészségügyi vizsgálat díja,
- az alaprész működtetésével kapcsolatos közvetlen költségek
(postaköltségekkel együtt),

2009-ben az álláskeresési támogatások (szolidaritási alaprész) kiadási előirányzata 100 040 millió Ft volt. A tényleges kiadások 39,6 százalékkal meghaladták az előirányzatot, és 139 622,1 millió Ft-ban realizálódtak.

A passzív ellátásokra kifizetett összeg 99 százalékát az álláskeresési támogatás és járulékainak összege tette ki, ami 138 213,7 millió Ft-ot jelentett. A fennmaradó egy százalékot az alaprész működtetésének 956,8 millió Ft, a munkahelykereséssel kapcsolatos útiköltség-térítés 199,1 millió Ft, valamint a foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok 252,5 millió Ft összegű költségei alkották.

A tényleges passzív ellátásoknak az előirányzaton való túllépését elsősorban az eredményezte, hogy valamennyi ellátási formában magasabb lett a résztvevők tényleges létszáma a tervezés során figyelembe vett létszámnál, együttesen több mint 47 százalékkal. A nagyobb súllyal szereplő ellátási formában, az álláskeresési járadékban részesültek havi átlagos létszáma (154,6 ezer fő) a tervezetthez képest 53 százalékkal, a kisebb súllyal szereplő álláskeresési segélyt igénybevettek havi átlagléttszáma (53,1 ezer fő) pedig az előbbinél kisebb mértékben, mintegy 33 százalékkal haladta meg a tervezett létszámot.

A 2009. évi passzív ellátások tervezése során (2008. év harmadik negyedében)

figyelembe vettük a munkaerőpiaci helyzet abban az időszakban már valamelyest érzékelhető romlásából adódó várható ellátotti létszámnövekedést. Az ellátásban résztvevők 2009. évi együttes tervezett létszáma több mint 5 százalékkal meghaladta a 2008. évi tényleges létszámot, ezen belül az álláskeresési járadékban részesülők tervezett létszáma mintegy 7 százalékos, míg az álláskeresési segélyben részesülőké kb. 1 százalékos növekedést mutatott.

A pénzügyi-gazdasági válság kialakulása azonban csak a tervezési időszak után következett be, a munkaerőpiacra gyakorolt hatása pedig 2009-ben végül is nagyobb mértékű lett, mint az még a 2008. évi tervezési időszakban várható volt, így az ellátásban résztvevők létszámának emelkedése a várakozásokhoz képest lényegesen gyorsabb és erősebb volt. Az álláskeresési járadékosok havi átlagléttszáma az előző évihez viszonyítva közel 64 százalékkal, az álláskeresési segélyeseké 34 százalékkal emelkedett. Ez azt jelenti, hogy az ellátásban résztvevők előző évhez viszonyított 73,4 ezer fős növekedése az álláskeresési járadékosok 60,1 ezer fős, illetve az álláskeresési segélyesek 13,3 ezer fős növekedéséből tevődött össze.

Összefoglalóan elmondható, hogy az előirányzatot jóval meghaladó összegű kiadást a pénzügyi-gazdasági válság következtében végrehajtott létszámleépítésekből adódó jelentős ellátotti létszámnövekedés eredményezte.

3. Vállalkozói járadék

A vállalkozói járulékfizetés és a munkanélkülivé vált vállalkozók vállalkozói járadékra való jogosultságának szabályait az Ft. 2005. január 1-jétől hatályos 44-46/B. §-ai határozzák meg. Miután a vállalkozói járulékfizetési kötelezettség 2005. január 1-jétől állt fenn, és a vállalkozói járadékra való jogosultsághoz legalább 365 nap járulékfizetési idő szükséges, a vállalkozói járadékra 2006-tól váltak jogosulttá a munkanélkülivé vált vállalkozók.

Az Alap 2009. évi költségvetésében a vállalkozói járadék előirányzata 1 680 millió Ft volt, melyet az év folyamán e jogcímen teljesített tényleges kifizetések összege meghaladt, és éves szinten 2 640,1 millió Ft-ot tett ki. Ez az előirányzat 57,1 százalékos túllépését jelentette, amit az eredményezett, hogy a vállalkozói járadékban résztvevők tényleges létszáma kb. háromnegyedével meghaladta a tervezés során figyelembe vett létszámot. 2009-ben havonta átlagosan 4,4 ezer fő részesült vállalkozói járadékban. Ez a növekedés ugyancsak a válság hatására következett be.

A vállalkozói járadék jogcímen kifizetett összeg 99,4 százalékát a járadék bruttó összege és járulékeinak összege tette ki, ez 2 622,9 millió Ft volt. A fennmaradó 0,6 százalékot az alaprész működtetésének 16,8 millió Ft, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos útiköltség-térítés 0,4 millió Ft összegű költségei alkották.

4. Jövedelempótló támogatás alaprész

A szociális törvény változásának következtében 2000. év májusától jövedelempótló támogatás nem állapítható meg. 2009-ben ezen a jogcímen nem történt kifizetés.

5. Rehabilitációs alaprész

A Munkaerőpiaci Alapból a költségvetési törvény szerint a rehabilitációs célú munkahelyteremtő támogatások kiadásaira 2009-ben 4 000 millió Ft előirányzat állt rendelkezésre. A kormány március hónapban meghozott – az MPA egyes előirányzatait érintő egyenlegjavító – döntésének megfelelően ebből 3 255,9 millió Ft zárolásra került, a fennmaradó 744,1 millió Ft – az előző évről áthúzódó kötelezettségvállalások alapján determinálva – 644,1 millió Ft összegű központi keretre és 100 millió Ft összegű decentralizált keretre került felosztásra.

A „Rehabilitációs célú munkahelyteremtő támogatás” előirányzatot 2009. évben egy előirányzat-módosítás érintette. Az előbbieken említett előirányzat-zárolás részbeni feloldásával június hónapban 934,1 millió Ft átcsoportosításra került a TÁMOP 1.1. Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatások kiadási előirányzatra. Ezzel a rehabilitációs alaprész előirányzata 3 065,9 millió Ft-ra változott.

Az előirányzat tényleges teljesítése 617,1 millió Ft volt, amely az éves módosított előirányzat 20,1 százalékának felel meg.

5.1. Rehabilitációs alaprész központi kerete

A szociális és munkaügyi miniszter a 18/2009. (Mü.K.7.) számú utasításában rendelkezett a rehabilitációs alaprész 2009. évi központi keretének felosztásáról, amely év közben egy alkalommal módosításra került a 30/2009. (SzMü.K. 2010/1.) számú utasítással.

A központi keretből 582,4 millió Ft kifizetése valósult meg az év folyamán, ez a keret 90,4 százalékos teljesítését jelentette.

2009-ben a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások fejlesztésére irányuló programok lebonyolítására közel 500 millió Ft, munkahelymegőrző és munkahelyteremtő programokra 70 millió Ft került kifizetésre a központi keret terhére. A foglalkozási rehabilitáció feltételrendszerének fejlesztése program előző évről áthúzódó kötelezettségeire történt kifizetések csaknem 20 millió Ft-ot, a társadalmi szemlélet kedvező irányú megváltoztatása programé 1 millió Ft-ot tettek ki.

Az alaprész terhére közvetlenül elszámolható költségekre 1,8 millió Ft kifizetés történt.

5.2. A rehabilitációs alaprész decentralizált kerete

A decentralizált keretből az előző évről áthúzódó kötelezettségek teljesítésére 34,7 millió Ft kifizetése realizálódott az év folyamán. Három regionális munkaügyi központ által teljesített kifizetések a 2008. évben kiírt pályázatok nyertesei részére történtek.

6. Képzési alaprész

A „Szakképzési és felnőttképzési célú kifizetések” (képzési alaprész) 2009. évi kiadási előirányzatát a költségvetési törvény 24 533,8 millió Ft-ban hagyta jóvá. A kormánynak az MPA várható egyenlegének javítására irányuló döntése alapján ebből az előirányzatból 4 003,5 millió Ft zárolásra került. Év végén – a foglalkoztatási

alaprészből egy alkalommal történt átcsoportosítás után – a képzési alaprész összege 25 041,3 millió Ft-ra módosult.

A képzési alaprész tényleges kifizetései 2009-ben 19 535 millió Ft-ban realizálódtak, ami a módosított előirányzat 78 százalékos teljesítését jelentette.

2007. január 1-jétől jött létre a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet (NSzFI), melynek Támogatási és Bevalláskezelési Igazgatósága, mint az MPA képzési alaprész területi egysége látja el a szakképzési hozzájárulással, valamint a szakképzési és felnőttképzési támogatások kezelésével összefüggő, külön jogszabályban meghatározott feladatokat.

6.1. A szakképzési hozzájárulásra kötelezetteknél folyó gyakorlati képzés támogatása

A képzési alaprész éves kifizetéseinek közel 65 százaléka, 12 554,0 millió Ft a szakképzési hozzájárulásra kötelezetteknél folyó gyakorlati képzéssel összefüggő visszaigénylésekre, illetve a gyakorlati képzés támogatására realizálódott.

6.1.1. A gyakorlati képzéssel összefüggő visszaigénylések

A szakképzési hozzájárulásra kötelezettek gyakorlati képzés szervezésével is teljesíthetik hozzájárulási kötelezettségüket, amelynek összege csökkenthető a gyakorlati képzés elszámolt költségeivel. Amennyiben a hozzájárulási kötelezettség kizárólag a gyakorlati képzés megszervezésével kerül teljesítésre, és az elszámolt költségek meghaladják a hozzájárulási kötelezettség összegét, akkor a meghaladó rész visszaigényelhető a képzési alaprészből. A visszatérítési igény negyedévente, illetve havonta is benyújtható, ha az előbbi feltétel várhatóan éves szinten teljesül.

A gyakorlati képzést folytató, szakképzési hozzájárulásra kötelezett gazdálkodó szervezeteknek bejelentkezési, bevallási és elszámolási kötelezettségük van az NSzFI-vel szemben.

2009. évben a gazdálkodó szervezetek 2008. évről benyújtott éves bevallásainak, illetve a 2009. évi, évközi bevallásra jogosultak visszaigényléseinek a feldolgozása zajlott. A jogszabály alapján több mint 4 ezer gazdálkodó szervezet nyújtott be éves, és közel 250 évközi – negyedéves, illetve havi – visszatérítési igényt tartalmazó bevallást. A befizető pozíciójú és a „nullás” bevallások száma kissé meghaladta a 950 darabot.

A gyakorlati képzés költségeivel kapcsolatos visszaigénylésekre 2009-ben 11 893,8 millió Ft került kifizetésre.

6.1.2. A tanulószerveződés alapján folytatott gyakorlati képzés támogatása

A képzési alaprészből kérelemre támogatás nyújtható a főtevékenységként gyakorlati képzést végző hozzájárulásra kötelezett tanműhelyében a tanulószerveződés alapján folytatott gyakorlati képzéshez. A 2009/2010-es tanévre 53 gazdálkodó szervezet kapott támogatást, amelyből 2009-ben – az első félévre tekintettel – 225,5 millió Ft került kifizetésre. A 2008/2009-es tanévre 2008-ban megállapított támogatásból – a második félévet illetően – 434,7 millió Ft került kifizetésre a beszámolási évben.

Így együttesen 660,2 millió Ft kiadás realizálódott 2009-ben a főtevékenységként gyakorlati képzést végző gazdasági társaságokban folytatott gyakorlati alapképzés műhelyköltéseire és a szerszámbeszerzés támogatására.

6.2. Jogszabályban meghatározott szakképzési célú feladatok

A határon túli magyar nyelvű szakképzés, felsőoktatás és felnőttképzés támogatására 856 millió Ft került átadásra a Szülőföld Alap javára 2009-ben. A Szakiskolai Fejlesztési Program II. feladatainak támogatása 257,6 millió Ft-ot, az Útravaló Ösztöndíjprogram – Út a szakmához alprogramjának – támogatása 397 millió Ft-ot tett ki.

6.3. A képzési alaprész decentralizált kerete

A képzési alaprész decentralizált kerete terhére, a kormány egyenlegjavító intézkedésével összefüggésben új pályázat kiírására, meghirdetésére, illetve szerződéskötésre nem került sor. 2009. évben a 2008. év végéig le nem zárt támogatási szerződésekre vonatkozóan történt kifizetés. Így a pályázati úton nyújtott, tárgyi eszközök beszerzésére vonatkozó támogatások előző évről áthúzódó kötelezettségvállalásaira 2009. évben 1 669,5 millió Ft került kifizetésre.

6.4. A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter rendelkezési jogkörébe tartozó központi keret

A képzési alaprész 2009. évi központi keretének összege 5 031,3 millió Ft volt, melyből a kormány egyenlegjavító döntése alapján 1 050,7 millió Ft zárolásra került. A központi keret fennmaradó összegéből – egyedi előterjesztések alapján a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanács (NSzFT) állásfoglalásainak figyelembevételével hozott, a szociális és munkaügyi miniszter döntéseinek megfelelően – 10 esetben kötött támogatási szerződést az NSzFI. Ezen – a szakképzés és a felnőttképzés fejlesztésével összefüggő – programokra megítélt támogatási összegek utólagos elszámolási kötelezettséggel kerültek folyósításra, így a 2009. évben megkötött támogatási szerződések esetében a 2009. évre megítélt támogatási összeg teljes egészében átutalásra került. A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter rendelkezési jogkörébe tartozó központi keret terhére öt pályázatot bonyolított le az NSzFI.

A központi keretből kifizetett összeg 2009-ben 3 263 millió Ft-ot tett ki, amely egyrészt az iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célú feladatokra, másrészt a szakképzési célú feladatokra realizálódott.

6.4.1. Az iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célú feladatok

A felnőttképzés finanszírozási rendszere (a munkanélküliek képzési rendszerén kívül) a 2001-ben hatályba lépett felnőttképzési törvény és kapcsolódó jogszabályi módosítások óta tekinthető önálló rendszernek. Ennek egyik meghatározó eleme volt 2003. évtől a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alaprészén belül létrehozott iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célú, elkülönített keret. 2007. évtől a

felnttkepzési clu kifizetesek azonban mar nem a foglalkoztatasi alaprészből, hanem a képzési alaprészből valósulnak meg.

Az év során az iskolarendszeren kívüli felnttkepzési célokra 1 762,2 millió Ft került kifizetésre. A felhasználás az alábbi fontosabb támogatási célok mentén történt:

- A munkaerőpiaci szereplők iskolarendszerű szakképzés koordinációjában való részvételéhez kapcsolódó feladatok megvalósításának támogatására közel 510 millió Ft keretösszeg került megállapításra 2009. évre, amely az év folyamán átutalásra került.
- Beruházásösztönző képzési támogatásokra közel 480 millió Ft-ot biztosított a képzési alaprész.
- Szak- és felnttkepzési kutatások támogatására kiírt pályázat alapján 2008. évben megítélt támogatásokra a beszámolási évben több mint 130 millió Ft kifizetés történt.
- A fogyatékkal élő felnőttek képzésének támogatására kiírt pályázat alapján ugyancsak 2008. évben megkötött támogatási szerződések alapján, a támogatottak által 2009-ben benyújtott vég- és részelszámolásokra vonatkozóan mintegy 120 millió Ft került kifizetésre.
- A családsegítő szolgálatok beilleszkedést segítő szolgáltatásainak fejlesztése c. program kiadásai meghaladták a 90 millió Ft-ot.
- Az Európa Kulturális Fővárosa címhez kapcsolódó komplex képzési program támogatására csaknem 90 millió Ft ráfordítás történt.
- Az OECD 2008. évben indított, a felnőtt kompetenciák rendszeres mérésére szolgáló PIAAC elnevezésű programjában történő magyar részvétel támogatására több mint 64 millió Ft kifizetés teljesült 2009. évben.
- Különbféle képzési programok (pl. cigány kisebbségi önkormányzatok tagjai és munkatársai re-integrációs tréninggel egybekötött ECDL informatikai képzése) támogatására fordított összeg együttesen közel 70 millió Ft-ot tett ki.
- A képzési alaprész működtetésével kapcsolatos kiadások 200 millió Ft-ot tettek ki.

6.4.2. Szakképzési célú feladatok

Az év során szakképzési célokra 1 500,8 millió Ft került kifizetésre, melynek főbb elemei a következők voltak:

- A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Magyar Agrárkamara részére a szakképzési feladataik ellátására megállapított támogatás 2009. évi összege együttesen közel 1 130 millió Ft-ot tett ki, amely az év során átutalásra került.
- Nemzetközi szakmai versenyek (WorldSkills és EuroSkills) támogatására összesen 200 millió Ft került kifizetésre.
- Az agrárszakképzés fejlesztésével összefüggő feladatokra közel 82 millió Ft ráfordítás történt.
- Környezetvédelmi és vízügyi szakképzésfejlesztés támogatása 50 millió Ft-ot tett ki.
- Az alternatív szakképzés bevezetését lehetővé tevő dokumentumrendszer kidolgozására 26 millió Ft került kifizetésre.

6.5. Az oktatásért felelős miniszter rendelkezési jogkörébe tartozó szakképzési célú feladatok

A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény (Szht.) lehetőséget biztosít az Oktatási és Kulturális Minisztériumnak, hogy az MPA képzési alaprésze terhére támogatást nyújtson. A támogatásra rendelkezésre álló keret összegét – az Szht.-ban meghatározott számítási módszer alapján – az oktatásért, valamint a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszterek évente külön megállapodásban határozzák meg. Ez a keretösszeg 2009. évben 2 163,3 millió Ft volt. Ebből a kormány egyenlegjavító intézkedése alapján 1 308,9 millió Ft került zárolásra, a fennmaradó keretösszeg az előző évről áthúzódó kötelezettségvállalások teljesítésére szolgált. 2009. évben a keret terhére új kötelezettséget nem lehetett vállalni.

A keret 2009. évi tényleges felhasználása az alábbi támogatási célok mentén valósult meg:

- tanulmányút a szomszédos országokban szakképzésen tanuló fiatalok támogatására (210 millió Ft),
- az alternatív vitarendezés, az érdekalapú tárgyalás és a resztoratív technikák bevezetése a szakképző intézmények működési és nevelési gyakorlatába (167 millió Ft),
- a felsőoktatási intézményekben a gyakorlati képzés tárgyi feltételeinek fejlesztése (118 millió Ft),
- az országok közötti oktatói és diák mobilitás, valamint képzés a magyar nyelvű szakképzés területén (23 millió Ft),
- a 9-10. évfolyamos tanulók számára meghirdetett, a 2008/2009. tanévben tanulmányi, tehetséggondozó versenyek szervezésére (20 millió Ft).

2009. év folyamán az oktatásért felelős miniszter rendelkezési jogkörébe tartozó, szakképzési célokra felhasználható keretösszegeből 537,9 millió Ft kifizetése valósult meg.

7. Bérgarancia alaprész

A múlt évben felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetek dolgozóikkal szemben fennálló, kiegyenlíthetetlen munkabér és végkielégítés tartozásának fedezetére a bérgarancia alaprészben 5 250 millió Ft előirányzat állt rendelkezésre.

A bérgarancia törvény 2007. április 1-jétől hatályos módosításával a maximálisan megállapítható támogatás összege munkavállalónként a tárgyévet megelőző második év – KSH által közzétett – nemzetgazdasági havi bruttó átlagkeresetének négyszereséről ötszörösére változott. Ennek megfelelően a támogatások megítélésénél személyenként figyelembe vehető legmagasabb támogatási összeg 2009-ben 925 ezer Ft volt, amely az előző év maximálisan adható támogatási összegéhez viszonyítva 8,1 százalékos emelkedést jelentett.

2009-ben a felszámolók a munkavállalókkal szemben fennálló bér- és végkielégítés tartozások kiegyenlítése céljából összesen 2 222 kérelmet nyújtottak be, 803 darabbal többet, mint egy évvel korábban. A beadott kérelmekből elutasításra 9 került. A támogatott kérelmek száma 2 150 volt, amely az előző évhez viszonyítva 56 százalékos növekedést jelentett. (A fennmaradó 63 kérelem esetében vagy hiánypótlási eljárás, illetve az év utolsó napjaiban történt beérkezés miatt a döntés áthúzódott a következő évre, vagy eljárást megszüntető végzés született, vagy illetékességből más regionális munkaügyi központhoz került átadásra, vagy a felszámoló visszavonta a kérelmet.)

A beadott kérelmek alapján a munkabér- és végkielégítés-tartozás együttes összege 12 868,1 millió Ft-ot tett ki. A törvény által megszabott keretek között megítélt támogatás összege 2009-ben 9 202,6 millió Ft volt, ami a teljes tartozás – előző évhez viszonyítva kissé magasabb – 71,5 százaléka nyújtott fedezetet. A megítélt támogatások összege a kérelmek 98,5 százalékánál teljes egészében folyósításra került az év folyamán, öt munkaügyi központ esetében 33 kérelemre megítélt támogatás folyósítása áthúzódott 2010. évre.

Az alaprészből a csődtörvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezetek részére nyújtott, egy évnél rövidebb idejű, visszatérítendő, működési célú támogatásra a beérkezett kérelmek alapján 2009-ben 9 176,5 millió Ft, a bér garancia alaprész működési kiadásaira 3,3 millió Ft, összesen 9 179,8 millió Ft került kifizetésre. A felhasználás összege az előirányzatot 74,8 százalékkal meghaladta.

Az előző évvel összehasonlítva az alaprészből 2009-ben kifizetett összeg az előző évi több mint kétszeresét tette ki.

Az egy támogatott kérelemre jutó megállapított támogatási összeg 2009-ben 4,3 millió Ft volt, ami az előző évi egy kérelemre jutó támogatás összegét 30 százalékkal meghaladta. A támogatottak létszáma 28,7 ezer fő volt, amely az előző évi létszámot 16 ezer fővel meghaladta. Az egy támogatott kérelemre jutó átlagos létszám 13 fő volt, míg az előző évben 9 fő.

Összefoglalva elmondható, hogy a benyújtott, illetve a támogatott kérelmek száma 56-57 százalékkal, a kérelmekben megjelölt munkabér- és végkielégítés tartozás, valamint a megállapított támogatások összege ennél nagyobb mértékben, kb. 100 százalékkal, a támogatottak létszáma pedig ennél is jobban, 126 százalékkal nőtt az előző évhez képest.

8. Működési alaprész

2009-ben az Állami Foglalkoztatási Szolgálat (ÁFSz) működésére a költségvetési törvény szerint 22 314,2 millió Ft állt rendelkezésre, amely egyrészt a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal, másrészt a regionális munkaügyi központok működését szolgálta. Az előirányzat összege az év folyamán öt előirányzat-módosítás során 22 831,4 millió Ft-ra emelkedett, ennek átadása csaknem teljes összegben megtörtént.

Az MPA költségvetésében az „Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztési program” jogcímen 1 577,6 millió Ft állt rendelkezésre. Az előirányzat összege az MPA-ból

átadásra került. Az „Állami Foglalkoztatási Szolgálat központosított kerete” előirányzat 237,5 millió Ft volt, ennek átadása is megtörtént.

A pénzeszközök az Állami Foglalkoztatási Szolgálat részére idő-, illetve teljesítményarányosan kerültek átadásra.

Az Alapkezelő működésére és fejlesztésére 2009-ben 402,7 millió Ft állt rendelkezésre. A pénzeszköz átadása megtörtént az SzMM Gazdasági Igazgatása részére.

A Munkavédelmi és Munkaügyi Felügyelőségek munkaerőpiaci ellenőrzésekkel kapcsolatos feladatainak MPA-ból történő támogatására a költségvetési törvény 2 249,3 millió Ft-ot határozott meg. Az előirányzat teljes összege – időarányosan – átadásra került.

Az MPA költségvetésében – a működési alaprészben, elkülönítetten – önálló előirányzatként került kialakításra 2007. évtől a foglalkoztatási és képzési célú közalapítvány működéséhez való hozzájárulás. Az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) részére erre a célra 2009-ben 961,1 millió Ft került átadásra.

Ugyancsak önálló előirányzatként – a működési alaprészben, elkülönítetten – szerepel 2007-től az MPA költségvetésében az SzMM feladatkörébe tartozó szakképzési és felnőttképzési feladatokat ellátó intézmény működtetési költsége. A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézetnek (NSzFI) – a szakképzési hozzájárulás terhére, időarányosan – átadott pénzeszköz 2009-ben 2 616,4 millió Ft-ot tett ki.

9. Alaprészekhez kapcsolódó, közvetlenül elszámolható működési kiadások alakulása

2009-ben több mint 1,6 milliárd Ft-ot, az MPA kiadásainak 0,4 százalékát tették ki az ellátásokkal és támogatásokkal összefüggő, egyes alaprészek terhére elszámolható működési kiadások, amelyek alakulását a következő táblázat szemlélteti:

Alaprész	2008. év	2009. év	Index 2009./2008.
	millió Ft		%
<i>Foglalkoztatási alaprész*</i>			
- központi keret	126,5	121,8	96,3
- decentralizált keret	100,6	79,5	79,0
- képzési keret	20,2	14,5	71,8
Foglalkoztatási alaprész összesen	247,3	215,8	87,3
Képzési alaprész	430,5	199,0	46,2
<i>Rehabilitációs alaprész</i>			
- központi keret terhére közvetlenül elszámolható költségek	1,77	1,82	102,8
- az alaprész - központi keret terhére elszámolt - működési költsége	103,0	-	-
- decentralizált keret terhére közvetlenül elszámolható költségek	14,3	-	-
Rehabilitációs alaprész összesen	119,1	1,8	-
Szolidaritási alaprész*	798,7	1 209,3	151,4
Bérgarancia alaprész	3,1	3,3	106,5
Működési kiadások összesen	1 598,7	1 629,2	101,9

* A foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok költségeivel együtt.

Az alaprészek működésére fordított kiadások együttes összege 2009-ben 1,9 százalékkal haladta meg az előző évi működési célra fordított kiadások összegét, az egyes alaprészeket tekintve azonban eltérő irányú és mértékű változások mutatkoztak.

A foglalkoztatási alaprész működési kiadásai együttesen 12,7 százalékkal mérséklődtek, ami az alaprész egyes keretei terhére elszámolt ilyen jellegű kiadásoknak az eltérő mértékű csökkenéséből adódott. A képzési, és a decentralizált keret működésére fordított kiadások az előző évhez viszonyítva ennél nagyobb mértékben – 28,2 illetve 21 százalékkal – csökkentek, amit valamelyest ellensúlyozott a központi keret működési kiadásainak kisebb mértékű – 3,7 százalékos – mérséklődése.

A képzési keret működési kiadásainak csökkenése mögött meghatározóan a keresetpótló juttatás előző évinek kb. felére csökkent összegéhez kapcsolódó postaköltségek összegének 53 százalékos csökkenése állt.

A decentralizált keret terhére elszámolt foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok költségei az előző évhez képest mintegy 36 százalékkal, az aktív eszközök működtetésével kapcsolatos költségek közel 20 százalékkal csökkentek. Ugyanakkor a TÁMOP 1.1.2. támogatási konstrukció programjaiban résztvevők keresetpótló juttatásának postaköltségei 2009-ben is ebből a keretből kerültek kifizetésre, ennek összege gyakorlatilag az előző évinek megfelelő volt.

A központi keret működési kiadásainak mérsékelt csökkenése az előző évinél kevesebb, pályázati úton lebonyolított munkahelyteremtő támogatással állt összefüggésben.

A képzési alaprész esetében bekövetkezett nagyobb mértékű csökkenés, mind az NSzFI számára az akkreditált intézmények ellenőrzésére, mind a regionális munkaügyi központok részére a saját munkavállaló képzésének, illetve a nyilvántartott intézményeknek az ellenőrzésére, továbbá az alaprész központi keretének kezelésével összefüggő feladatokra az SzMM Igazgatás részére biztosított keretösszeg esetében megfigyelhető volt. Tekintettel arra, hogy a működtetési kiadásokra felhasználható keretösszegek a képzési alaprész kiadási előirányzatának az Szht. szerint meghatározott arányában kerülnek megállapításra, az alaprész kiadási előirányzatának előző évhez viszonyított csökkenése a működtetési kiadások csökkenését is jelenti.

A rehabilitációs alaprész működési költségei az előző évhez viszonyítva jelentősen csökkentek. Az alaprész működtetésére, az SzMM részére 2009-ben nem történt pénzeszköz átadás.

Közvetlenül elszámolható működési költségek a decentralizált keretet nem terhelték 2009-ben, a központi keret esetében jelentkező ilyen jellegű költségek összege azonban mérsékeltén, mintegy 3 százalékkal nőtt.

A szolidaritási alaprész működési kiadásai 410 millió Ft-tal, (51,4 százalékkal) emelkedtek, amit döntően az „Út a munkához” program során elvégzett foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok költségeinek a szolidaritási alaprész terhére történt rendezése eredményezett. Ez csaknem 250 millió Ft kiadást jelentett. Ezen túlmenően az ellátások kifizetéséhez kapcsolódó postaköltségek 160 millió Ft-tal nőttek az előző évhez viszonyítva.

A bérgarancia alaprész működési kiadásai 6,5 százalékkal nőttek, ami az alaprész terhére elszámolt bankköltségek összegének emelkedése miatt következett be.

10. Alaprészekhez nem kapcsolható kifizetések

10.1 Átadás EU társfinanszírozásra

A Társadalmi megújulás operatív program (TÁMOP) az Európai Unió Strukturális Alapjaitól kapott támogatások 2007-2011. közötti felhasználását megalapozó Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) részeként valósul meg. A TÁMOP keretében megvalósuló, a foglalkoztathatóság fejlesztésére szolgáló programokra tekintettel a

Munkaerőpiaci Alapból EU társfinanszírozásra előirányzott összeg 2009-ben 1 800,0 millió Ft volt.

A teljes összeg átadása megtörtént az év folyamán.

10.2 Közmunka céljára pénzeszköz átadás

A költségvetési törvény szerint az MPA-ból a közmunka céljára szolgáló pénzeszköz átadás előirányzata 2 000 millió Ft volt, melynek átadása a „Képzéssel támogatott közmunkaprogram” fejezeti kezelésű előirányzat javára az év folyamán megtörtént.

Az MPA-ból 2009-ben biztosított forrás az alábbi főbb közmunka programok megvalósítása során kerül(t) felhasználásra:

- az „Erdőművelő” program során 565 települést érintően közel 3,1 ezer fő foglalkoztatása valósult meg, átlagosan 7 hónap időtartamban. Képzésre 440 fő került beiskolázásra, közülük sikeres vizsgát 412 fő tett,
- a „Vasúttisztasági” program több éves múltra tekint vissza, 2009-ben 6 hónapos időtartamban 63 település bevonásával több mint 880 fő részére biztosított munkalehetőséget. A program keretében 276 fő vett részt kisképzés-, illetve motorfűrész-kezelő, parkgondozó, betanított környezetvédő, motoros fűkaszaló kezelő, település karbantartó képzésen. Minden résztvevő sikeres vizsgát tett,
- a „Nemzeti parkok” programban az ország területén lévő 10 nemzeti park mindegyike részt vett. A program során 90 településről közel 220 fő végezhetett munkát 7 hónapon át. A kisképzés-, illetve motorfűrész-kezelő, fakitermelő, agrár-, környezetgazdálkodó, állattenyésztő képzésben résztvevő 34 fő egyaránt sikeres vizsgát tett.

10.3 Társadalmi párbeszéd programok

2009. évben az MPA költségvetésében a „Társadalmi párbeszéd programok” kiadási előirányzaton 1 999,4 millió Ft állt rendelkezésre.

A Foglalkoztatási és Szociális Hivatal (FSZH) keretében 2007. január 1-től, önálló szervezeti egységként működik a Társadalmi Párbeszéd Központ (TPK). A társadalmi párbeszédrel és az e célra átadott pénzeszköz kezelésével összefüggő feladatokat az FSZH az SzMM-mel kötött megállapodás alapján látta el.

A megállapodás az OÉT, valamint az Ágazati Párbeszéd Bizottságok szakmai programjainak támogatására 1 996,0 millió Ft keretösszeget biztosított. Ebből 1 754,1 millió Ft az OÉT munkáltatói és munkavállalói oldalához tartozó országos érdekképviseleti szervezetek, 235,2 millió Ft az ÁPB-k szakmai programjainak támogatására, 6,7 millió Ft a működtetéssel járó kezelési költségekre volt felhasználható.

Az év során az előirányzat összegéből 1 996,0 millió Ft átadásra került az FSZH részére.

Az OÉT munkáltatói és munkavállalói oldalait alkotó szervezetek országos érdekegyeztetésben való részvételéből adódó feladatai ellátását, valamint az érdekegyeztetésben való részvétele megerősítését támogató program megvalósítása az SzMM, illetve az OÉT munkáltatói és munkavállalói oldalaihoz tartozó 15 szervezettel

kötött megállapodáson alapult. Az ÁPB-k szakmai tevékenységének támogatása az SzMM és az Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsa munkáltatói és munkavállalói oldala között létrejött megállapodással valósult meg.

Az OÉT, valamint az ÁPB-k 2009. évi szakmai programjai támogatásának ellenőrzésére, továbbá az FSZH ezzel kapcsolatos tevékenységének ellenőrzésére az SzMM Igazgatás részére 3,4 millió Ft került átadásra.

10.4 Járuélkkedvezmény megtérítés

2005. október 1-jétől került bevezetésre a pályakezdő fiatalok START-kártyával történő foglalkoztatása utáni járulékkedvezmény, amely azon pályakezdők elhelyezkedésének, munkatapasztalat szerzésének elősegítését szolgálja, akik először lépnek be a munkaerőpiacra. A kedvezmény azt jelenti, hogy a munkaadó mentesül a tételes egészségügyi hozzájárulás megfizetése alól, valamint csökkentett mértékű járulékfizetési kötelezettség terheli. Ez a mérték – az adótörvény változásával összefüggésben – 2009. VII. 1-től változott, a foglalkoztatás első évében 10 százalék, második évében 20 százalék lett, míg korábban 15, illetve 25 százalék volt. A járulékkedvezmény nélkül számított, a munkaadót terhelő járulékok együttes összege és a munkaadó által a járulékkedvezmény figyelembevételével megállapított összeg különbözetét az MPA a normatív, járulékkedvezmény megtérítés előirányzatából közvetlenül téríti meg a Nyugdíjbiztosítási, illetve az Egészségbiztosítási Alap részére.

A költségvetési törvény szerint a járulékkedvezmények megtérítésére 5 000,0 millió Ft összegű előirányzat állt rendelkezésre az Alap 2009. évi költségvetésében.

Az előirányzat terhére 2009. év folyamán 5 450,7 millió Ft kifizetés történt. Így az előirányzaton a beszámolási évben többletkiadás realizálódott. Tekintettel arra, hogy a költségvetési törvény szerint e jogcím „felülről nyitott”, az előirányzat megemelése nem volt szükséges.

A 31/2005. (IX.29.) PM rendelet 7. § (1) bekezdése alapján készült, rendelkezésre álló APEH adatszolgáltatások alapján megállapítható, hogy a START-kártyával foglalkoztatottak létszáma 2009-ben június és szeptember hónapok kivételével kismértékű folyamatos csökkenést mutatott, az év folyamán havonta átlagosan mintegy 37-38 ezer fő foglalkoztatása valósult meg ily módon.

A START-kártya bevezetésétől 2008. év végéig összesen 144,4 ezer darab kártyát váltottak ki az álláskeresők, ebből 2009. december 31-én az érvényes START-kártyák száma 63,7 ezer darab volt.

10.5 Az Új Magyarország Fejlesztési Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) Munkaerőpiaci Alapból megvalósuló intézkedései

A Kormány 2007 júliusában hagyta jóvá a TÁMOP 1.1. és 1.2. intézkedésének indítását. A konstrukció előfinanszírozással megy végbe, amelynek pénzügyi forrása az MPA költségvetésében önálló soron jelenik meg.

Az előfinanszírozási rendszerbe 2009. évben a TÁMOP 1. A foglalkoztathatóság fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépés segítése és ösztönzése prioritás 1.1 Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatások intézkedése, valamint 1.2 Foglalkoztatást ösztönző normatív támogatások intézkedése tartozott.

Az előbbi intézkedés a munkanélküli és inaktív emberek elhelyezkedését segítő személyre szabott szolgáltatásokat és a foglalkoztatásukat ösztönző támogatásokat „csomagba rendező” komplex foglalkoztatási programokat támogatja.

Az utóbbi intézkedés a START+ és a START-Extra járulékkedvezményeket támogatja, célja a munkáltatók ösztönzése a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetűek foglalkoztatására.

10.5.1. TÁMOP 1.1. Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatások

A költségvetési törvény szerint az MPA 2009. évi költségvetésében a TÁMOP 1.1. Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatások jogcímen 22 477 millió Ft összegű előirányzat állt rendelkezésre. Az év folyamán 3 356 millió Ft-tal, 25 833 millió Ft-ra megemelésre került az előirányzat összege, amelynek terhére 2009. év folyamán 20 241,6 millió Ft kifizetés történt.

Az intézkedés keretében két támogatási konstrukció került kidolgozásra, amelyek 2009. évi megvalósítása a következők szerint alakult:

10.5.1.1. TÁMOP 1.1.1. Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése

A nyugdíjrendszer reformjának részeként 2008. január 1-től átalakult a rokkantsági ellátások rendszere. A korai nyugdíjba vonulás megelőzése és a rehabilitációban való részvétel ösztönzése érdekében a jelentős megmaradt munkavégző képességgel rendelkező személyek esetében bevezetésre került a rehabilitációs járadék. A rehabilitációs járadékban részesülők számára az Állami Foglalkoztatási Szolgálatnak olyan alanyi jogon járó foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat kell biztosítania, amelyek megfelelő rehabilitációval kiegészítve segítik és ösztönzik a munkaerőpiacra való visszatérést. Emellett ösztönözni kell a munkáltatókat a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására, és támogatást kell nyújtani az ehhez szükséges feltételek megteremtéséhez. A projekt ezeket a szolgáltatásokat és támogatásokat finanszírozza.

A beszámolási időszakban a programba bevont létszám meghaladta a 7,3 ezer főt. A bevontak létszáma a teljes projektidőszakra nézve (2008. március 1 – 2009. december 31.) 8,1 ezer fő volt, közülük több mint 2,9 ezer fő képzésben vett részt. A projektbe bevonni tervezett létszám 9,6 ezer fő.

A projekt bevonási szakaszának meghosszabbítására – amely eredetileg 2010. február végéig tartott volna – 2009 szeptemberében kérelem került benyújtásra az ESZA Kft. felé. A kérelemben a bevonási időtartam hat hónapos meghosszabbításán túl a

célcsoport bővítése is, valamint olyan támogatási elemek beemelése is szerepelt, amelyek az új célcsoport bevonását segítik elő.

A megtett intézkedések eredményeként változás következett be a tényleges bevonások tendenciájában. A bevonások várhatóan több régió esetében meghaladják majd a vállalt célértéket. A bevonások számának emelkedése a célcsoport bővítés mellett összefüggésbe hozható az FSZH képzéseivel és projekt-specifikus megbeszéléseivel, amelyek a menedzmentek és a megvalósításban dolgozó munkatársak szakmai felkészültségének javítását célozták meg.

A bevonások számával együtt a munkaerőpiaci szolgáltatások átlagos esetszáma is növekedett, 2009. év végén az egy főre jutó munkaerőpiaci szolgáltatások száma 2,34 volt. Az igénybevett szolgáltatásokon belül a célcsoporti sajátosságokhoz igazodva legnépszerűbb a rehabilitációs tanácsadás és mentori szolgáltatás.

A megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációját és foglalkoztatását segítő program keretében 2009. évben 1 395,1 millió Ft került kifizetésre. Ebből a rehabilitációs járadékra jogosultak támogatásának kiadásai 439,8 millió Ft-ot, a megváltozott munkaképességű álláskereső támogatására fordított kiadások 89,3 millió Ft-ot, a programrésztvevőkkel összefüggő egyéb költségek 866,0 millió Ft-ot tettek ki.

Területi összehasonlítás alapján a támogatásokra fordított közel 530 millió Ft több mint 80 százaléka négy régióban (Észak-magyarország, Észak- és Dél-alföld, Dél-dunántúl) került felhasználásra, munkaügyi központonként kb. egyforma összegben (100-110 millió Ft). A többi három régióban ennél kisebb összegű támogatás realizálódott (30-40 millió Ft).

A támogatási kiadások aktív eszközönkénti megoszlását tekintve megállapítható, hogy ezen kiadások döntő része, 60 százaléka munkakipróbálás, munkatapasztalat-szerzés keretében, míg ennél kisebb része, 36 százaléka képzési támogatásokra realizálódott. A fennmaradó hányad önfoglalkoztatóvá válás (2 százalék), illetve megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának támogatása (1,2 százalék), továbbá útköltségtérítés (0,4 százalék), foglalkozás-egészségügyi, illetve képzési alkalmassági vizsgálatok költségei (0,4 százalék) között oszlott meg.

10.5.1.2. TÁMOP 1.1.2. Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért

A konstrukció keretében a – 2009. év folyamán szerződés módosítással – meghosszabbított, teljes projektmegvalósítási időszakban (2008. január 1 – 2011. április 30.) összesen több mint 49,9 ezer fő hátrányos helyzetű álláskereső munkaerő-piaci (re)integrációja kerül megvalósításra.

A program átfogó célja a foglalkoztathatóság és a foglalkoztatás növelése, az esélyegyenlőség biztosítása, a diszkrimináció csökkentése. A program közvetlen célja a hátrányos helyzetű emberek munkaerőpiacra való belépésének segítése, komplex, személyre szabott, a helyi munkaerő-piaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó szolgáltatásokkal és támogatásokkal.

A kiemelt projekt hosszú távú, általános célja a foglalkoztatási szint emelése, a foglalkoztathatóság javítása, a munkaerőpiac leghátrányosabb rétegeinek a munkaerőpiac várható változásaihoz való alkalmazkodóképességének fejlesztése, az esélyegyenlőség növelése.

A program nyújtotta lehetőségek 2009. április 20-a után elérhetővé váltak az állásukat 2008. szeptember 1-jét követően, kifejezetten a gazdasági recesszió miatt elvesztő, álláskeresővé válók számára is, munkavégző-képességük megtartása, tudásuk, kompetenciáik fejlesztése, illetve újbóli elhelyezésük érdekében. Ezen új célcsoportból közel 18,5 ezer fő tervezett bevonása valósul meg.

2009. évben összesen 58,1 ezer fő került megszólításra, ebből a megállapodást kötöttek létszáma meghaladta a 23,5 főt. Ez a programtól elvárt eredmény 47 százalékos teljesítését jelenti. A bevontak száma a teljes projektidőszakot tekintve 42,6 ezer fő volt, ami a tervezett létszám több mint 85 százalékát teszi ki. A 2008. szeptember 1-je után állásukat elvesztők indikátora 11,6 ezer fő bevonásával közel 63 százalékos teljesítést mutat.

A képzésben résztvevők száma a beszámolási időszak végéig 26,4 ezer fő volt, ami 82%-a programtól elvárt eredménynek. A 2009-ben képzést megkezdők száma 14 ezer fő volt. A képzésben résztvevők közül több mint 19,1 ezer fő részesült foglalkoztatási célú támogatásban (ebből 2009-ben 11,9 ezer fő) és közel 0,5 ezer fő (ebből 2009-ben 0,3 ezer fő) vállalkozásának elindítása történt meg.

A hátrányos helyzetűeken belül a 8,4 ezer fő alacsony iskolai végzettséggel rendelkező programba vont személy tekintetében a kitűzött cél a szakképzés feltételét jelentő alapfokú végzettség megszerzésének biztosítása, majd a szakképzésbe való bekapcsolódásukkal elhelyezkedésük elősegítése. A programban az év végéig 14 ezer fő olyan személy vesz részt, aki általános vagy egyéb alapfokú oktatásban részesült. Közülük 6,5 ezer fő 2009-ben került bevonásra.

A fiatalok, elsősorban 25 év alatti pályakezdők (*tervezett létszáma 11 ezer fő, a 2009. év végéig bevontak létszáma 11,7 ezer fő, ebből 2009-ben bevont 4,7 ezer fő*), valamint az 50 év felettek (*tervezett létszáma 4,5 ezer fő, a bevontak létszáma 4,5 ezer fő, ebből 2009-ben bevontak 1,8 ezer fő*) esetében a hiányzó képességek pótlásával, foglalkoztatásuk támogatásával történik az elhelyezkedésük elősegítése.

A GYES-ről, GYED-ről visszatérni kívánó nők (*tervezett létszáma 2 ezer fő, a bevontak létszáma 1,9 ezer fő, ebből 2009-ben bevont 0,8 ezer fő*) számára a szükséges ismeretpótlással új ismeretek, kompetenciák megszerzésének biztosítása, valamint a bérhez adott támogatás szolgálja a hosszú távú foglalkoztatás lehetőségének megteremtését.

Az ötödik célcsoportba tartozó, régióként más és más elnevezéssel, de alapvetően tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett személyek esetében szintén a képzéshez és a munkába lépéshez adott támogatás segíti elő a munkaerőpiacra történő visszajutást. A régiók által kiválasztott célcsoportba tartozó programrésztvevők száma 2009. év végén 5 ezer fő volt, ebből 2009-ben 2,3 ezer fő került bevonásra.

A hátrányos helyzetűek decentralizált programjainak 2009. évi kiadásai 18 685,6 millió Ft-ban realizálódtak. Ebből az egyes programok keretében támogatásokra fordított kiadások 15 523,9 millió Ft-ot, a programrésztvevőkkel összefüggő egyéb költségek 3 161,7 millió Ft-ot tettek ki.

Az egyes programok kiadásai az alábbiak szerint alakultak:

- alacsony iskolai végzettségűek programja:	3 269,6 millió Ft,
- pályakezdők, fiatalok programja:	4 902,8 millió Ft,
- ötven éven felüliek programja:	1 910,4 millió Ft,
- munkaerőpiacra visszatérő nők foglalkoztatása elősegítésének programja:	879,1 millió Ft,
- régiós programok:	2 044,1 millió Ft,
- a 2008. szeptember 1-je után állásukat veszítők programja:	<u>2 517,9</u> millió Ft,
Összesen:	15 523,9 millió Ft.

A támogatásokra fordított kiadások teljes összegének két meghatározó része, 49 százaléka képzési támogatásokra, illetve 47 százaléka munkakipróbálás, munkatapasztalat-szerzés keretében bérköltség-támogatásra került felhasználásra. A fennmaradó részt bértámogatás (2 százalék), önfoglalkoztatás támogatása (1 százalék), szolgáltatások támogatása, útiköltség-térítés, foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok, illetve képzési alkalmassági vizsgálatok költségei (együtt 1 százalék) tették ki.

A Foglalkoztatási és Szociális Hivatal adatai szerint a hátrányos helyzetűek decentralizált programjaiban 2009. évben résztvettek aktív eszközönkénti érintett létszáma meghaladta a 35 ezer főt.

10.5.1.3. TÁMOP 1.1.3. „Út a munka világába” című kiemelt projekt

A program átfogó célja az állami foglalkoztatási szolgálat által nyilvántartott, rendelkezésre állási támogatásra jogosult álláskereső munkaeerőpiacra segítse, komplex, személyre szabott, a helyi munkaerőpiaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó szolgáltatásokkal és támogatásokkal. A programot az „Út a munkához” programmal – mely a közfoglalkoztatás terén nyit lehetőségeket – összehangoltan szükséges megvalósítani.

A TÁMOP 1.1.3 programban lehetőség nyílik arra, hogy a regionális munkaügyi központok az eddigieknél nagyobb arányban vonják be a munkaerőpiaci programokba a szociális ellátásban részesülőket, és a program által biztosított eszközökre építve segítsék hozzá a célcsoport tagjait a nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatáshoz.

A projekt teljes időszaka 2009. november 1-től 2011. október 31-ig tart. A 2009. november 1-től 2011. április 30-ig tartó bevonási időszakban a bevonni tervezett létszám 5,2 ezer fő.

A képzésbe vontak tervezett létszáma 3,9 ezer fő. A projekt végéig a képzést sikeresen befejezők tervszáma 3,3 ezer fő, a program keretében munkatapasztalatot szerzett, vagy elhelyezkedettek tervezett létszáma 3 ezer fő.

2009-ben a résztvevőkkel összefüggő egyéb költségeket jelentették a program kiadásait, melyek összesen 160,8 millió Ft-ot tettek ki.

10.5.2. TÁMOP 1.2. Foglalkoztatást ösztönző normatív támogatások

A START+ kedvezmény alapján járulékkedvezményben részesül az a munkáltató, amely olyan személyt alkalmaz, akinek

- lejárt/megszűnt a gyermekgondozási segély (gyes), gyermekgondozási díj (gyed), gyermeknevelési támogatás (gyet), ápolási díj folyósítása, és azt követő egy éven belül kíván munkát vállalni, vagy
- a gyermek 1 éves korának betöltése után a gyes folyósítása mellett kíván munkát vállalni, továbbá
- aki tartósan álláskereső.

A START+ kártyával rendelkező személy foglalkoztatása esetében a munkaadó 2 évig mentesül a tételes egészségügyi hozzájárulás alól, és a munkabért terhelő járulék mértéke 2009. VII. 1-től a foglalkoztatás első évében a munkavállaló bruttó munkabérének 10 százaléka, a második évében 20 százaléka.

A START-Extra kedvezmény azoknak a tartósan álláskeresőknek az elhelyezkedését segíti, akik az életkoruk miatt (ötven év feletti), vagy azért, mert alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek nehezen tudnak visszatérni a munkaerőpiacra. Továbbá segíti azokat a rendelkezésre állási támogatásra jogosult álláskeresőket, akik az igénylés időpontjában nyilvántartott álláskeresők és rendelkezésre állási támogatásban részesülnek.

A START-Extra kártyával rendelkező személy foglalkoztatása esetében a munkaadó mentesül 2 évig a tételes egészségügyi hozzájárulás, valamint a foglalkoztatás első évében a munkabért terhelő járulék megfizetése alól. A foglalkoztatás második évében a munkabért terhelő járulék mértéke 2009. VII. 1-től 10 százalék, korábban 15 százalék volt.

Mindkét kártya esetében a kedvezmény csak a mindenkor hatályos legkisebb munkabér kétszeresének mértékéig érvényesíthető, ugyanakkor a kereset ettől eltérhet, azonban a minimálbér kétszeresét meghaladó kereset feletti rész után a munkáltató az általános szabályok szerint köteles a járulékot megfizetni.

A START+ és a START Extra program keretében az APEH adatszolgáltatása alapján a munkaadót terhelő járulékok együttes összege és a járulékkedvezmény figyelembevételével megállapított összeg különbözete – az adott alapokat megillető arányban – az Egészségbiztosítási és a Nyugdíjbiztosítási Alap részére az MPA-ból megtérítésre kerül. Az uniós forrásra az igényt az MPA kezelője nyújtja be.

A költségvetési törvény szerint az MPA 2009. évi költségvetésében a TÁMOP 1.2. Foglalkoztatást ösztönző normatív támogatások jogcímen 9 110,1 millió Ft összegű előirányzat állt rendelkezésre, amelynek terhére az év folyamán 4 111,6 millió Ft kifizetés történt.

Ennek 56,4 százaléka, 2 320,0 millió Ft a START+ kártyával történő, 41,4 százaléka,

1 702,8 millió Ft a START Extra kártyával történő foglalkoztatást érintően merült fel. Más megközelítésben, az egyes társadalombiztosítási alapok felé megtérített járulék összege és megoszlása a következők szerint alakult: a Nyugdíjbiztosítási Alapot 3 080,2 millió Ft (74,9 százalék), az Egészségbiztosítási Alapot 942,6 millió Ft (22,9 százalék) illette meg.

A kiadások 2,2 százaléka, 88,8 millió Ft a program lebonyolításával kapcsolatosan jelentkezett.

A START+ és a START-Extra kártyák kiváltására 2007. július 1-jétől van lehetőség, az APEH adatai alapján 2009 végéig 37 ezer START+ és 19,7 ezer START-Extra kártya került kiváltásra. Ebből a 2009. évben kiváltott START+ kártyák száma 16,4 ezer, a START-Extra kártyák száma 10,8 ezer volt.

A projekt kezdetétől 2009. év végéig a START+ kártyát kiváltók közül 29,2 ezer fő vált foglalkoztatottá, ebből a gyés-, gyed-, gyet-ről visszatérők száma 6,3 ezer fő volt. A START-Extra kártya kiváltása közel 14 ezer fő számára nyújtott segítséget a munkaerőpiacra történő visszatéréshez. A foglalkoztatottak összetétele a következő szerint alakult: 50 év feletti tartósan álláskereső 9 ezer fő, alacsony iskolai végzettségű tartósan álláskereső 8,1 ezer fő (a két csoport között átfedés jelentkezik).

A projekt második bevonási időszakában, 2009. január 1-jétől 2009. december 31-ig 11,5 ezer fő START+ kártyával, illetve 6,8 ezer fő START-Extra kártyával rendelkező álláskereső vált foglalkoztatottá.

A két program keretében az eltelt két és fél év alatt összesen több mint 43 ezer fő munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetű álláskereső tudott ismét elhelyezkedni, ami a 2010. év végére tervezett 42 ezer fős célértéket már meghaladta.

A program megvalósításának teljes időszaka alatt a START+, vagy START Extra kártyával rendelkezőket foglalkoztató munkáltatók száma megközelítette a 31 ezret.

A 2009. év végén érvényes START+ kártyák száma 32,7 ezer, a START-Extra kártyák száma 17,4 ezer darab volt.

A 31/2005. (IX.29.) PM rendelet 7. § (1) bekezdése alapján készült, rendelkezésre álló APEH adatszolgáltatások alapján megállapítható, hogy a START+ kártyával foglalkoztatottak létszáma az előző évhez viszonyítva mérsékeltebben, de folyamatosan emelkedett 2009. év novemberéig, a START-Extra kártyával foglalkoztatottaké az előző évhez hasonló mértékben, folyamatosan emelkedett 2009. szeptemberig. Az említett hónapokban a START+ kártyával foglalkoztatottak létszáma már meghaladta a 20 ezer főt, a START-Extra kártyával foglalkoztatottaké pedig a 9 ezer főt.

A START+ kártyával foglalkoztatottak létszáma az év utolsó hónapjában kb. ezer fős csökkenést, a START-Extra kártyával foglalkoztatottaké októbertől havonta emelkedő mértékű, összesen ugyancsak kb. ezer fős csökkenést mutatott, ami arra vezethető vissza, hogy a program indulása után, a 2007. év második felében foglalkoztatottá válók kedvezményes foglalkoztatásának kétéves időtartama ebben az időszakban fejeződött be.

Ezen adatokból számítottan mondható, hogy 2009. év folyamán havonta átlagosan mintegy 18 ezer fő foglalkoztatása az előbb említett, illetve közel 8 ezer fő foglalkoztatása az utóbb említett kártya igénybevételével valósult meg.

A 2009. január 1-jétől hatályos jogszabály módosítás szerint a START-Extra kártyával elhelyezkedő, a leghátrányosabb kistérségekben, vagy településeken élőket foglalkoztató munkaadók a kedvezményes foglalkoztatás első évének lejártát követően további 2 évig – a START-Extra kártya érvényességi idejének lejártától függetlenül – mentesülnek a járulékfizetési kötelezettségek alól.

Ezekből a kistérségekből, illetve településekről havonta átlagosan mintegy 200-220 fő START-Extra kártyával történő támogatott foglalkoztatása valósult meg 2009-ben.

11. Költségvetési befizetések, illetve a Nyugdíjbiztosítási Alapnak pénzeszköz átadás

11.1 Költségvetési befizetések

A költségvetési befizetések 2009-ben az MPA tényleges kiadásainak több mint egyharmadát (34,2 százalékát) tették ki.

A *megváltozott munkaképességű munkanélküliek* foglalkoztatásának támogatására a költségvetésbe – az év folyamán időarányosan – 53 000,0 millió Ft befizetése történt meg.

Az *egyéb költségvetési befizetés* eredeti előirányzata 101 848,7 millió Ft volt, amely november hónapban – a 2009. évi költségvetési törvény módosításával – 15 milliárd Ft-tal, 86 848,7 millió Ft-ra csökkentésre került. Ez az összeg – a január-október hónap folyamán az eredeti előirányzat összegének figyelembevételével, majd november-december hónapban a módosított előirányzat összegének megfelelően időarányosan – befizetésre került.

Az „Út a munkához” program keretében a rendszeres szociális segélyen lévő, tartósan munka nélkül élők foglalkoztatásának támogatásához a járulékköltségek finanszírozásával – 7 500,0 millió Ft összegben – a Munkaerőpiaci Alap költségvetése biztosított többletforrást. Ennek az összegnek az egyik felét tartalmazta a költségvetési befizetés összege, másik fele a közcélú foglalkoztatás tartalékként jelent meg az Alap költségvetésében. A 2009. évi költségvetési törvényben megfogalmazottak (65.§ (4) bekezdés) alapján az év közepén felmérésre került a közcélú munkavégzés járulékköltségeinek várható éves összege, ami alapján szükségessé vált a „*Közcélú munkavégzés járuléka*” kiadási előirányzatának 2 462,0 millió Ft-tal történő megemlése a „*Közcélú munkavégzés járuléktartaléka*” kiadási előirányzat terhére. A pénzügyminiszter az előirányzat-módosítással egyetértett, így november hónapban megtörtént az átcsoportosítás. A 6 212,0 millió Ft befizetése – a január-október hónap folyamán az eredeti előirányzat összegének figyelembevételével, majd november-december hónapban a módosított előirányzat összegének megfelelően időarányosan – teljesült.

11.2 Nyugdíjbiztosítási Alapnak átadás

Az MPA költségvetésében a Nyugdíjbiztosítási Alap részére történő pénzeszköz átadásra 2 560,0 millió Ft állt rendelkezésre.

A korábban megállapított korengedményes nyugdíjak folyósítása kapcsán – a korengedményes nyugdíjak fedezetére befizetett összegek és folyó kiadások különbözeteként – keletkezett hiány kiegyenlítésére a 2009. évi zárszámadási törvény előírása alapján a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság javára 3 204,4 millió Ft átadása megvalósult. Tekintettel arra, hogy a költségvetési törvény szerint ez az előirányzat „felülről nyitott”, az előirányzatot meghaladó összeg kifizetéséhez előirányzatmódosításra nem volt szükség.

12. Tranzakciós díj

Az Alap 2009. évi költségvetésében a tranzakciós díjakra előirányzott 120,0 millió Ft-ból az év folyamán 69,7 millió Ft került kifizetésre, ezzel az előirányzat felhasználása 58,1 százalékos volt.

13. A Munkaerőpiaci Alapból nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői

A Munkaerőpiaci Alapból 2009-ben kifizetett támogatások gazdasági szektorok és jogcímek szerinti vizsgálata alapján a következő megállapítások tehetők:

1. A 427,1 milliárd Ft tényleges kiadás 96,5 százaléka folyó kiadás, 1,3 százaléka felhalmozási célú végleges pénzeszközátadás és 2,2 százaléka kölcsönnyújtás volt. Ez a struktúra abból adódik, hogy a Munkaerőpiaci Alapból nyújtott ellátások teljes egészében, a támogatások döntő részben közgazdasági szempontból az ellátottak megélhetéséhez, illetve az álláskereső újbéli munkába állítása céljából támogatott szervezetek működéséhez járulnak hozzá.

2. A **folyó kiadások** összege **412,5 milliárd Ft** volt. Ebből az *államháztartáson kívülre*, működési célra véglegesen adott pénzeszköz *56,2 milliárd Ft*-ot, arányát tekintve, 13,6 százalékot tett ki.

Ezen belül 31,6 milliárd Ft-ot a versenyszférában működő vállalkozások kapták, amely az államháztartáson kívülre, működési célra adott pénzeszközök 56,2 százaléka volt. E kifizetések döntően a foglalkoztatási alaprészből, valamint a TÁMOP 1.1. Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatások intézkedés programjai keretében nyújtott támogatások (bér- és járuléktámogatás, munkahelymegőrzés, mobilitási támogatás, stb.), illetve a képzési alaprészből a gyakorlati képzést végzők részére történt visszatérítések és támogatások kapcsán merültek fel.

A non-profit szervezetek 9,1 milliárd Ft támogatáshoz jutottak, amely az államháztartáson kívülre, működési célra véglegesen adott pénzeszköz 16,2 százalékat tette ki. Ennek egy részét az OFA programjainak és működésének támogatása jelentette, illetve más non-profit szervezetek, mint program megvalósítók kapták munkaerőpiaci programokra a foglalkoztatási alaprészből, illetve a TÁMOP 1.1. Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatások intézkedés programjai keretében, valamint rehabilitációs célú programok kapcsán a

rehabilitációs alaprészből. Másik részét a szakképzés fejlesztése keretében az egyházi, alapítványi iskoláknak nyújtották a képzési alaprészből.

Az államháztartáson kívülre, működési célra adott pénzeszközök 27,6 százaléka, 15,5 milliárd Ft irányult a háztartások felé, melynek meghatározó része a foglalkoztatási alaprészből, valamint a TÁMOP 1.1. intézkedés programjai keretében támogatott munkaerőpiaci képzések lebonyolítása során a tanfolyami díjak átvállalásából és a keresetpótló juttatásból, kisebb része a foglalkoztatási alaprészből az önfoglalkoztatás elősegítésére a havonta folyósított támogatás formájában nyújtott támogatásból adódott.

3. Az államháztartási körön belül kifizetett működési célú támogatásértékű kiadás összege 64,2 milliárd Ft volt, amely a folyó kiadások 15,6 százalékát tette ki.

Ennek több mint 60 százaléka, 40,0 milliárd Ft a központi költségvetési szerveket illette. A részükre átadott pénzeszköz 71,8 százaléka (28,7 milliárd Ft) az Alapkezelő, az ÁFSz, az OMMF és az NSzFI működését biztosította, 2,2 százaléka a felnőttképzés, illetve a szakképzés háttérintézményeinek működtetésére szolgált, 19,5 százaléka a foglalkoztatási alaprész képzési keretéből, illetve a TÁMOP 1.1. intézkedés programjai keretében a regionális képző központok által megvalósított munkaerőpiaci képzések során kifizetett tanfolyami díjakból adódott, 4,8 százaléka a Társadalmi Párbeszéd Programok lebonyolítását, 1,7 százaléka nagyobb részt a foglalkoztatási alaprész központi kerete terhére indított programok megvalósítását, kisebb részt a decentralizált keret aktív eszközeinek működtetéséből adódott.

Az önkormányzati költségvetési szervek részére kifizetett 6,2 milliárd Ft – amely az államháztartáson belül működési célra adott pénzeszközök 9,6 százalékát jelentette – meghatározó része (45 százaléka) a foglalkoztatási alaprészből a közhasznú foglalkoztatás támogatását fedezte.

Az EU-s támogatásokkal és a közmunka programokkal összefüggésben jelentős tényező volt a fejezeti kezelésű előirányzatok részére átadott pénzeszköz összege (4,2 milliárd Ft), illetve aránya (6,5 százalék) is.

A korábban megállapított korengedményes nyugdíjak fizetése kapcsán az Országos Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál keletkezett hiány kiegyenlítésére a zárszámadási törvény előírása alapján az államháztartáson belül 3,2 milliárd Ft, a START, START+ és START-Extra programok keretében történő foglalkoztatás esetén adható járulékmentességgel összefüggően 9,5 milliárd Ft került átadásra a TB Alapok felé. Ez az államháztartási körön belüli működési célú kifizetések 19,8 százalékát tette ki.

A Szülőföld Alap részére a határon túli magyarok szakképzése, felsőoktatása és felnőttképzése működési célú támogatására a képzési alaprészből 0,6 milliárd Ft, a kistérségi társulások részére döntően a foglalkoztatási alaprészből 0,5 milliárd Ft került átadásra.

4. A folyó kiadások 25,7 százalékát az álláskeresési támogatások, a vállalkozói járadék, 9,1 százalékát az álláskeresési támogatások, a vállalkozói járadék és a keresetpótló juttatás után kifizetett munkaadókat terhelő járulékok (TB-járadék, egészségügyi hozzájárulás) tették ki. Összegét tekintve az előbbi 106,1 milliárd Ft, az utóbbi 37,5 milliárd Ft volt.

5. A különféle jogcímen a *központi költségvetésbe történő befizetések* a folyó kiadások 35,4 százalékát adták, amelyek összege *146,1 milliárd Ft* volt.
6. A *dologi kiadások* összege *2,4 milliárd Ft*-ot tett ki, amelyek döntő része az álláskeresői támogatások, valamint a foglalkoztatási alaprész aktív eszközei tekintetében merült fel.
7. Az MPA-ból összességében **5,4 milliárd Ft felhalmozási kiadást** eszközöltek, amelyből *2,7 milliárd Ft* az *államháztartás egyes alrendszerei* (központi, önkormányzati költségvetési szervek, illetve elkülönített állami pénzalap) között kb. 65-25-10 százalékos arányban oszlott meg. 1,8 milliárd Ft a központi költségvetési szerveknél végrehajtott fejlesztésekre szolgált, amelyek döntő hányadát a működési alaprészből az ÁFSz-nél megvalósított beruházásokra, kisebb részét a képzési alaprészből a szakképzés fejlesztésére (háttérintézmények, felsőoktatási intézmények beruházásaira) fizették ki. 0,7 milliárd Ft az önkormányzati költségvetési szerveknél a szakképző iskolák támogatása kapcsán a képzési alaprészből került felhasználásra. 0,2 milliárd Ft a Szülőföld Alap részére az előbbieken említett célra teljesített fejlesztési támogatást jelentett.
8. Az *államháztartáson kívülre* nyújtott beruházási célú pénzeszközátadás *2,7 milliárd Ft* volt, amely egyrészt az MPA foglalkoztatási alaprészből munkahelyteremtésre nyújtott támogatást, másrészt a szakképzés fejlesztését szolgálta (együtt kb. 2 milliárd Ft), továbbá – vissza nem térítendő tőkejuttatás formájában – az önfoglalkoztatást segítette elő (mintegy 0,3 milliárd Ft). Továbbá non-profit szervezetek részére döntően a képzési alaprészből került sor fejlesztési támogatás kifizetésére (közel 0,4 milliárd Ft).
9. Az MPA-ból nyújtott **kölcsönök** összege **9,2 milliárd Ft** volt. Ennek döntő része, 99 százaléka az államháztartáson kívülre, többségében vállalkozások, kis részben non-profit szervezetek részére nyújtott működési célú kölcsön volt, amely kizárólag a bér garancia támogatások nyújtása érdekében merült fel (9,1 milliárd Ft). Fennmaradó része, 1 százaléka a foglalkoztatási alaprészből önfoglalkoztatóvá válásra, háztartások részére nyújtott felhalmozási célú kölcsön volt (0,1 milliárd Ft).

VI. A kincstári költségvetési beszámoló és az elemi költségvetési beszámoló közötti eltérés indokolása

A 82. számú űrlap 5., 8., 14., 15., 18., 48., 49., 50. és 53. soraiban mutatkozó eltérések abból adódnak, hogy az Észak-alföldi Regionális Munkaügyi Központ által a Magyar Államkincstár felé az MPA lebonyolítási számlával kapcsolatban 2009. évre vonatkozóan benyújtott 13. illetve 14. sorszámú PF1-K jelű Átutalási megbízás kiegészítő szelvényeken szereplő módosításokat – annak ellenére, hogy a vonatkozó időszak a szelvényeken jól láthatóan meg volt jelölve – a Kincstár tévesen 2010. évre rögzítette.

A 82. számú űrlap 15. sorában mutatkozó eltérésből 1 ezer Ft, valamint a 22., 29. illetve 30. sorokban mutatkozó eltérések kerekítési különbözetből adódnak.

Megjegyezzük továbbá, hogy a 82. számú úrlapon a Költségvetési beszámoló oszlop 14. illetve 47. sorában szerepeltetett összegek (Munkaerőpiaci Alap bevételei, illetve kiadásai) és az E. jelű beszámoló 42., 58., 59., illetve 79. számú úrlapjainak bevételi, illetve kiadási összesen adatai között ezer Ft kerekítési különbözet mutatkozik, ugyanis az úrlapok közötti összefüggések, illetve egyezőségek biztosítása érdekében a korábban elkészített kincstári beszámoló adataitól el kellett térni.

Az államháztartásról szóló törvény alapján a követelésekből – az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések esetében is – a méltányosság címen elengedett követeléseket pénzforgalmi tételként is könyvelni kell az APEH adatszolgáltatása alapján.

Az APEH a tárgyév IV. negyedéről tárgyévet követő év május 15-ig szolgáltat adatot, azonban a Kincstári beszámolóval való egyeztetés határideje tárgyévet követő év február 15-e. Ebből következően a Kincstári beszámoló nem tartalmazza az APEH IV. negyedévi méltányosság címen elengedett követeléseinek pénzforgalmi tételeit, amelynek összege 16 330 ezer Ft volt.

A méltányosságból elengedett követelések 2009. évi teljes összege 114 338,9 ezer Ft-ot tett ki.

Budapest, 2010. május 31.

Készítette:

dr. Varga Ildikó

MEGFELELŐSÉGI NYILATKOZAT

A MUNKAERŐPIACI ALAP 2009. ÉVI ÉVES KÖLTSÉGVETÉSI BESZÁMOLÓJÁRÓL

A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2008. évi LXXXII. törvény 2. § (11) bekezdésével módosított, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.) 57. § (3) bekezdése, illetve a törvény 2. § (22) bekezdésével módosított Áht. 86/A. § (2) bekezdés értelmében 2010. január 1-jétől – már a 2009. évi beszámoló ellenőrzésekor – az alapok beszámolójának ellenőrzését az Állami Számvevőszék által kidolgozott módszertan szerint kell végrehajtani.

A fentiek alapján és az MPA-t kezelő SZMM-el megkötött szerződés értelmében elvégeztem az MPA 2009. évi éves költségvetési beszámolója könyvvizsgálati ellenőrzését, amelynek során nem abszolút, de elegendő bizonyosságot szereztem arról, hogy:

- a) az éves költségvetési beszámolót az elfogadott számviteli alapelvek és politikák következetes alkalmazásával készítették el,
- b) az éves költségvetési beszámoló megfelel a törvényi előírásoknak és a vonatkozó egyéb rendelkezéseknek,
- c) az éves költségvetési beszámoló által bemutatott kép megfelel az ellenőrnek az ellenőrzött szervezeteknél és szervezeti egységnél az alapkezelőről szerzett ismereteinek,
- d) az MPA működése (bevételek beszedése, a kiadások/támogatások teljesítése) megfelel a jogszerűségi, szabályszerűségi követelményeknek,
- e) a szöveges indokolás megbízható, az abban közölt számszaki adatok megegyeznek a számszaki beszámolóban közölt adatokkal.

Megfelelőségi nyilatkozat (Elfogadó vélemény):

A könyvvizsgálati ellenőrzés során a Munkaerőpiaci Alap éves elemi költségvetési beszámolóját, annak részeit és tételeit, azok könyvelési és bizonylati alátámasztását a financial audit módszerével felülvizsgáltam, és ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztem arról, hogy az éves elemi költségvetési beszámolót a számviteli törvényben, illetve az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendeletben foglaltak és az általános számviteli elvek szerint készítették el. Az Állami Számvevőszék által az MPA bevételeiről kibocsátott pozitív (elfogadó) véleménnyel együtt az éves elemi költségvetési beszámoló a Munkaerőpiaci Alap vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad, az MPA pénzeszközeinek felhasználása szabályszerűen történt. A szöveges indokolás adattartalma összhangban áll a számszaki beszámolóban, illetőleg az azt alátámasztó dokumentumokban fellelhető adatokkal, a szöveges beszámoló megbízhatósága fennáll.

Budapest, 2010. május 20.

Bércsik Mária
kamarai tag könyvvizsgáló
kamarai nyt.szám: 001312